GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 8. KETVIRTADIENIS, VASARIO-FEB. 25, 1937 VOL.-METAI XXI

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

U. S. Kongresas apverstas naujais projektais arba biliais siekiančiais dar didesnio ateivystės suvaržymo. Mat, vis esama politikierių, kurie šalies negeroves nori suversti ateivių sąskaiton. Nedarbas siaučia — ateiviai kalti, nes jie išveržia darbus iš vietinių gyventojų; depresija siaučia — ateiviai kalti; kriminalizmas paplitęs — ir čia ateiviai kalti. Tuo tarpu ateivystės žinovai, kaip Harold Field, nurodo, kad šiuo laiku šioje šalyje esama 4,500,000 ateivių, legaliai apsigyvenusių, iš kurių 1,500,000 jau turi išsiėmę pirmas pilietystės popieras. Iš likusių, 3,000,000 apie pusė milijono jau yra per seni, ar kitos priežastys kliudo įgyt pilietystę. Toliau prieš kiekvieną ateivį įleidžiamą į šią šalį, vienas išvyksta užsienin. Daugelis amerikiečių įvertina ateivių vaidmenį šios šalies istorijoj. Amerikos respubliką sukūrė ir išvystė ateiviai.

Vasario 7-tą žinomas Amerikos lietuvių literatas-publicistas kunigas Kazimieras Urbanavičius sulaukė 40 metų kunigystės jubiliejaus. Jubiliejatas gimė sausio 1, 1874 metais, kunigu įšvęstas vasario 7-tą, 1897 m. Amerikon atvyko vasario 1, 1905 m. Klebonavo Shamokin, Pa., Lowell, Mass., Montello, Mass., So. Boston, Mass., ir Norwood, Mass. 1930 metais dėl nesveikatos iš klebonavimo pareigų pasitraukė. Dabar reziduoja So. Bostone ir geriausias savo jėgas pašvenčia laikraštiniam darbui, ypatingai rašinėdamas "Darbininkui" editorijalus. Jo straipsniai pasižymi gražiu lengvu stilium, praktiškomis mintimis. Linkime jubiliejatui sveikatos, ir jėgų dar daug nudirbti Bažnyčios garbei ir savo tautos gerovei!

Vienintėlės Amerikos lietuvių bernaičių Marijanapolio kolegijos, Thompson, Ct., direktorius kun. dr. J. Navickas nusiskundžia, kad dėl patalpų ankštumo negali priimt mokyklon visos jaunuomenės, kuri norinti ten mokytis. Jis kreipiasi į visuomenę prašydamas paramos. Jo planas yra toks: "jei per metus laiko — iki 16 dienos vasario 1938 metų — susiras 100 asmenų (atskirų ar susidėjusių aukotojų, ar net organizacijų), kurie pasižada paaukoti šimtą dolerių ir jei numatytas skaičius, būtent, 100 asmenų, susirinks — tai 16 dieną vasario 1938 metų tie pažadai turi būti ištesėti."

Tai bus įdomus mūsų visuomenės tautiško susipratimo kvotimas.

Pirmadienį, vasario 22-rą, Jurgio Washingtono vardadienį, Naujosios Anglijos lietuviai katalikai šv. Kazimiero parapijoj, Worcester, Mass., atlaikė metinį seimelį, kuri sušaukė vietinė Katalikų Federacijos apskritis. Seimelis prasidėjo iškilmingomis bažnytinėmis pamaldomis. Sesijos vyko šv. Kazimiero parapijos svetainėj. Seimelis buvo gausus atstovais ir kilniais nutarimais.

SLA organas "Tėvynė" jaunamečių narių klausimais taip rašo; "Mes atsimenam viena laikotarpi, o tai buvo 1927-28-29 m., kuomet Susivienijimas Lietuvių Amerikoje turėjo apie 40 mažamečių skyrių prie suaugusiųjų kuopų, apie 24 kuopas Ame-

IŠ OKUPUOTO VILNIAUS

Lenkai pagrobdami ir dabar laikydami Vilniaus kraštą skelbia, kad tas kraštas grynai lenkiškas, kad lietuvių ten nesą ir lietuviai neturį jokių teisių prie Vilniaus krašto, jei ten lietuvių nėra... Tačiau keisti lenkų plepalai. Jei, sakysime, lietuvių Rytų Lietuvoje nėra, tai ką jie ten smaugia? Iš kur lenkai galėjo tik 1936 metais uždaryti daugiau kaip 700 lietuviškų organizacijų? Kai nėra, tai ir smaugti nėra ką. Dabar gi smaugia ir šaukia, kad nėra... Ar bereikia didesnės keistenybės... Tik vienais metais uždaryti tiek organizacijų, tai matyt yra iš ko, matyt, kad lietuviai stipriai ten laikosi, kovoja...

Jaunieji Vilniaus lietuviai menininkai su naujais metais norėjo leisti meno žurnalą Naujoji Vaga, bet lenkai nedavė leidimo. Tuo tarpu eina vienas meno ir literatūros žurnalas Vilniuje "Lietuviškas Baras." Be šio žurnalo eina keli kiti laikraščiai Vilniuje, dažnai lenkų konfiskuojami, cenzūros išbraukomi. Jau dvylikti metai Vilniuje išeina jaunimo žurnalas "Jaunimo Draugas," kuriam nors ir sunkūs kryžiaus keliai tenka pereiti, bet tenka pasidžiaugti, kad nuo naujų metų eina kas savaitė, o vienuoliką pirmųjų metų ėjo kas mėnesis. Šis žurnalas turėtų būti ir Amerikos lietuvių jaunimo skaitomas. Kairesniųjų lietuvių laikraštis "Vilniaus Žodis" ligi šiol ėjo kas dešimts dienų, nuo naujų metų ir jis leidžiamas kas savaitė. Tuo galima tik pasidžiaugti.

Vilniaus okupantai neduoda ramybės ir Lietuvių Mokslo Draugijos muziejui. Sausio 12 dieną padarė muziejuje kratą, surašė, kas ten yra. Kas bus toliau nežinia. Muziejų tačiau niekur kitur ir niekas kitas, kaip tik lenkai, neliečia. Tai yra grynai mokslo įstaiga. Iškratyta ir pati Lietuvių Mokslo Draugija.

Senaisiais laikais, svetimiems Lietuvą valdant, lietuvių pavardės buvo nežmoniškai keičiamos. Iš Vabalo pasidarydavo Žukas arba Žukauskas, iš Mykolaičio Michalowski arba Michalski, iš Vanago Jastrzemb arba kaip kitaip. Vilniaus krašte lenkai ir šiandien iš Galatilčio nori padaryti Golotylec, bet lietuviai protestuoja ir nesiduoda niekinami. Dabar Vilniaus spauda praneša, kad ten baudžiami 12 lietuvių kunigų už tai, kad jie lietuvių pavardes rašė lietuviškai, nekraipydami, taip kaip gyvoje kalboje jos tariamos. Visuomet taip esti vergijoje: neturi savo jokių teisių, net vadintis savo vardu negalima.

V. Uždavinys

ETIJOPŲ BOMBOS ITALAMS

Addis Ababa. — Vasario 20 d. italai užkariautos Etijopijos sostinėj Addis Ababa surengė dideles iškilmes. Jie celebravo Italijos sosto įpėdinio duktės gimimą. Iškilmėse dalyvavo ir kai kurie etijopų didikai.

Dalinant suvargusiems gyventojams dovanas, etijopai sąmokslininkai puolė granatomis Etijopijos vicerojų maršalą Rudolfo Graziani ir kitus italų viršininkus. Vienok maršalas Graziani buvo tik lengvai sužeistas. Tarp sunkiai sužeistų yra gen Liotta ir koptų bažnyčios viršininkas Abouna Cyril ir kiti.

Italai mano, kad tai buvusio Sidamo provincijos gubernatoriaus Ras Desta Damtu, išvyto Etijopijos karaliaus žento darbas. Jo vadovaujami etijopai dar veda kruvinas kovas su italais. Kelis kartus italai mėgino sučiupti Ras Desta Damtu ir jo karius, bet iki šiol nepavyko. Jis su savo kariais prisilaiko sunkiai prieinamose vietose ir organizuoja puolimus prieš italus.

---

mokyklėlių, keletą beisbolės jauktų ir net kelis orkestrėlius. Kur dabar visa tai?"

Vasario 18-tą Anglijos parlamentas 329 balsais prieš 145 b., pravedė rezoliuciją autorizuojančią vyriausybę pasiskolint 400,000,000 svarų (du bilijonu dolerių) krašto apsaugos reikalams. Anglijai stiprinant savo karo laivyną neatsiliks nei Japonija. Anglų vyriausybės vadai sako, kad jie stiprina militarę jėgas norėdami

BAISI KELTUVO KATASTROFA

Žuvo 10 Darbininkų

San Francisco, Cal. — Vasario 17-tą sugedo ir iš 200 pėdų nukrito į vandenį Golden Gate tilto keltuvas. Iš 12-kos darbininkų 10 žuvo, 2 išgelbėti.

Steito industrinių incidentų komisijos inspektorius A. F. Mailloux nurodė komisijai, kad tas keltuvas randasi pavojingam stovy. Katastrofos būtų išvengę, jei laiku būtų padarę reikalingus pataisymus.

Keltuvas krito didžiausiu triukšmu. Kritimo nesulaikė apsaugos tinklas įtaisytas tilto apačioje. Panikos apimti darbininkai rėkė nesavais balsais iki nepasinėrė vandeny. Gyvi išliko tik E. C. Lambert ir Oscar Osberg.

Autoritetai tyrinėja katastrofos priežastį ir kaltininkus.

KAUNE BUS DIDELĖ ŠNIPŲ BYLA

Pereitais metais valstybės saugumo policija Klaipėdoje susekė didelę vienos svetimos valstybės špionažo aferą. Į ją buvo įmaišyta keliasdešimt asmenų. Kai kurie šnipai pajutę, kad jų smerktinas darbas iškils aikštėn, pasprukę į užsienius. Tačiau dalis jų buvo suimta ir perduota Lietuvos teisingumo organams. Dabar jau ši byla baigta paruošti. Vasario mėn. 11 d. ją pradės svarstyti Lietuvos kariuomenės teismas. Byloje yra daug įdomių dokumentų, kurie vaizduoja kai kurių Lietuvos kaimynų tam tikrus nešvarius siekimus mūsų tėvynės žvilgsniu.

Westport, N. Y. — Vasario 21-mą Champlain ežere prigėrė tėvas ir du jo sūnūs. Jie grįžo iš [illegible] ir eidami [illegible] ledu

LENKAI IŠTRĖMĖ P. KARAZIJĄ

Neseniai lenkai iš Vilniaus krašto ištrėmė į nepriklausomąją Lietuvą tenykštės lietuvių šv. Kazimiero draugijos veikėją kun. Nikodemą Raštutį. O štai sausio mėn. 28 d. į nepriklausomą Lietuvą buvo ištremtas antras žymus lietuvių veikėjas Povilas Karazija. Jo ištrėmimo istorija yra tokia: 1936 metų pavasarį Vilniaus lenkų valdžia buvo nutarusi p. P. Karaziją su šeima per tris dienas ištremti už Lenkijos valstybės ribų. Mat, buvo lenkų aiškinama, kad p. Karazija neturįs aiškios pilietybės, nors Vilniuje jis gyveno nuo 1918 m. Kai kuriems lenkų ir lietuvių veikėjams tada padarius pastangų, P. Karazija buvo ištremtas tik iš Vilniaus ir jam buvo įsakyta apsigyventi tose vietose, kur negyvena lietuviai, ukrainiečiai ir gudai. 1936 metų balandžio mėn. P. Karazija apsigyveno Varšuvoje. Buvo manoma, kad lenkai pilietybę jam pripažins. Tačiau visa ši byla baigėsi tuo, kad jis Varšuvoje sausio mėn. 26 d. buvo labai greitai suimtas, atgabentas į Vilnių, čia vargais negalais gavo pasimatyti su savo šeima ir po dviejų dienų ties Vieviu ištremtas į nepriklausomą Lietuvą. Rytojaus dieną naujasis lietuvis tremtinis atvyko į Kauną. Lenkai artimiausiu laiku ruošiasi į nepriklausomąją Lietuvą ištremti ir visą P. Karazijos šeimą. Gyvendamas Vilniaus mieste Povilas Karazija buvo lietuvių banko direktorius ir uolus lietuvių visuomenės veikėjas.

'LAIŠKAI IŠ LIETUVOS' BELGŲ SPAUDOJ

Belgų laikraštis "Metropole" savo sausio 30 d. numeryje paskelbė "laišką iš Lietuvos," kuriame, visų pirma, plačiai svarstomas incidentas pademarklinijyje.

Toliau taip pat išsamiai rašoma apie Lietuvos geopolitinį vaidmenį tarp Vokietijos, Lenkijos ir Sovietų Sąjungos. Pagaliau, laiške atvaizduojama Lietuvos užsienių politika.

— Belgų laikraštis "Informateur" savo sausio 28 d. numeryje paskelbė straipsnį apie Lietuvos užsienių prekybą.

6 JŪREIVIAI ŽUVO 10 SUŽEŽISTŲ

San Pedro, Calif. — Vasario 18-tą, laike karo laivyno manievrų, kuriuose dalyvavo tuzinas laivų, 4,450 kareivių, Wyoming laive sprogo didelė kanuolė.

Žuvo kapitonas E. J. Trumble iš Alexandria, Virginia; jūreiviai John Bauer iš Cincinnati, Ohio, Albert Enos iš Cambridge, Mass., J. W. Bozynski iš Pittsburgh, Pa., Clinton Walker iš Boykin, S. C., Richard Fryea iš Johnstown, Pa.

Be to šeši sužeisti sunkiai iš kurių vienas jau mirė, kiti keturi lengvai sužeisti.

Nashville, Tenn.—Vasario 20-tą biznio distrikte kilo didelis gaisras. Dešimt ugniagesių sužeisty. Materialiai nuostoliai siekia apie

ISPANŲ NAMINIO KARO KOVOS VĖL PASMARKĖJO

Sukilėliai ir Raudonieji Giriasi Naujais Laimėjimais

Madridas. — Vasario 17-tą raudonieji pradėjo ofensyvą stengdamiesi atmušt sukilėlius nuo svarbiausių susisiekimo linijų.

Pirmiausia raudonieji puolė sukilėlius pietinėj Jarama sekcijoj. Vienok sukilėliai atkakliai gynėsi. Nuostoliai abiejų pusių dideli. Kruvinos kautynės tęsėsi dvi dieni. Raudonųjų jėgoms vadovavo vyriausias vadas generolas Jose Miaja. Kovos ėjo ir ore. Septyni sukilėlių ir keturi raudonųjų orlaiviai numušti žemyn.

Raudonųjų pranešimu, nuo sukilėlių lakūnų bombų Madride per paskutines tris dienas žuvo 19-ka asmenų, sužeistų 73.

Raudonieji giriasi, kad kai kurie sukilėliai, paimti nelaisvėn, sutinka eit į apkasus ir kariaut prieš sukilėlius.

Vasario 20-tą sukilėlių vadovybė paskelbė, kad Granados ir Malagos provincijose nukauta 100 raudonųjų kareivių ir 500 kareivių savanoriai pasidavė sukilėliams.

Vasario 21-mą raudonieji puolė Oviedo miestą, kuriame sukilėliai gerai įsistiprinę. Raudonieji giriasi Aragono rajone nukovę 1000 sukilėlių. Esą visas kavalerijos skvadronas sunaikintas. Šiame rajone raudonieji turi apie 10,000 kareivių. Raudonieji stengiasi užimti Zaragosą ir Huescą ir praliuosuot susisiekimą Madrido su Katalonija.

Raudonieji pramatydami naujus sukilėlių puolimus stengiasi iškraustyt iš Madrido moteris ir vaikus.

Apskritai, paskutinėmis dienomis raudonųjų ir sukilėlių kovos žymiai pasmarkėjo.

MINKŠTOS ANGLIES OPERATORIŲ IR UNIJOS ATSTOVŲ KONFERENCIJA PRASIDĖJO

New York.—Vasario 17-tą Hotel Biltmore prasidėjo minkštos anglies industrijos darbdavių ir darbininkų atstovų konferencija naujos sutarties sudarymui. Dabartinės sutarties terminas užsibaigs šių metų kovo 31-mą.

Konferencijoj dalyvauja 200 darbininkų atstovų reprezentuojančių 400,000 minkštos anglies industrijos darbininkų, ir 200 operatorių atstovų. Angliakasių pirmsėdžiu yra United Mine Workers of America prezidentas John L. Lewis, operatorių—Charles O'Neill.

Angliaksių atstovai tarp kitų reikalavimų patiekė šiuos: 30 valandų darbo savaitė, 15 procentų algų pakėlimas arba 50 centų į dieną, garantija 200 darbo dienų per metus, dviejų savaičių apmokamos atostogos ir t. p. Operatorių atstovai tuoj patiekė kontra pasiūlymus, kurie taip išrodo: dabartinę 35 valandų darbo savaitę prailgint iki 40 valandų; darbo valandos uždarbį numušt 15 procentų.

Išrodo, kad konferencija turės sunkiai pasidarbuot iki sudarys abiem pusėm priimtiną kontraktą.

PINKERTONIEČIAI UNIJŲ OFISUOSE

Washington. — Vasario 18-tą Lansing, Michigan, United Automobile Workers unijos vice prezidentas Lawrence Barker La Follette Civil Liberties komitetui papasakojo įdomių dalykų.

Baker liudymu, minėtos unijos viršininkai buvo apmokamais General Motors korporacijos špionažo sistemos šnipais. Algas jiems mokėdavo Pinkerton Detective Agency. Špionažas buvęs labai sekmingas. Iš gausingos unijos buvo pasilikę tik penki viršininkai. Kad autoritetai netūrėtų prirodymų, Pinkertono oficialai Detroite sunaikinę visus špionažo dokumentus.

La Follette Civil Liberties komitetas apie pinkertoniečių veikimą darbininkų tarpe turi surinkęs daug įdomios medžiagos.

NUZUDĖ MERGINĄ

Cincinnati, Ohio. — Vasario 21-mą Joseph Caproni, 20 metų, prisipažino policijai, kad jis nužudė buvusią savo mylimąją Beatrice A. Roth, 20 m. Jaunas žmogžudys teisinosi, kad merginą ji "tyzinus." Autoritetai saugo Caproni, kad jis pats nenusi-

NAUJA ŠIURPI ŽMOGŽUDYSTĖ

Coatesville, Pa.—Vasario 20-tą policija suareštavo Al. Myers, 20 metų, farmerį, kuris prisipažino mirtinai suvažinėjęs grįžtančią iš mokyklos mokinę Helen Moyer. Mergaitės kūną paslėpė savo farmoj dinamito pagelba padarytoj duobėj.

Steito, vietinė policija ir skautai išgriozdė visą apielinkę ieškodami gyvos ar nužudytos mergaitės, mat, tą pačią dieną, kai mergaitė buvo užmušta, pagal kelią atradė jos batelius, knygas ir popieras. Vienok jos likimas paaiškėjo tik po dešimt dienų po dingimo.

Al. Myers yra anksčiau baustas už dviejų Philadelphijos merginų užpuolimą. Autoritetai stengiasi nustatyt, kokiais motyvais buvo nužudyta Helen Moyer.

KEISTAS REIŠKINYS

Sausio 29 d. apie 12 val. per mėnulį buvo matomas didelis normalios formos švicesus kryžius, o toliau nuo jo iš abiejų pusių lenktos vaivorykštės spalvos juostos.

1918 m. spalių 16 d. atvyko į Vilnių 11 savanorių kareivių. 20 d. Vokietijos kancleris pripažino Tarybą ir jos vyriausybę.

LIET. R. K. SUS-MO IR DARBININKŲ REIKALAI

LRKSA PILD. KOMITETO SUSIRINKIMAS

Šią savaitę Susiv. Centre vyksta LRKSA Pildomojo Komiteto pusmetinis susirinkimas. Dalyvauja Dv. Vadas kun. A. Baltutis, Prezidentas L. Šimutis, Vice Prez. J. Venslauskas, Sekret. J. B. Šaliūnas, Iždin. V. T. Kvietkauskas, Iždo Globėjai J. Joneika ir K. Vencius, Dr. Kvotėjas V. Krikščiūnas ir redakterius M. Zujus.

Susirinkimas peržiūrės ir užtvirtins finansinius ir kitokius raportus, apsvarstys ir padarys nuosprendžius ginčytinų pomirtinių ir pašalpų reikaluose. Susirinkimo padaryti nutarimai bus paduoti Susivienymo narių žiniai.

LRKSA 5-TOS APSKRIT. SUSIRINKIMAS

Bus vasario 28 d. šv. Antano parapijos svetainėj, Forest City, Pa., 2-trą val. po pietų.

Visos kuopos, priklausančios prie apskrities, atsiųskite atstovus su mandatais, nes bus svarstoma daug dalykų liečiančių organizaciją.

Kviečiamos 5-tos apskrities ribose gyvuojančios, bet dar nepriklausančios kuopos, išrinkti ir atsiųsti savo atstovus su mandatais į šį susirinkimą ir prisidėti prie apskrities.

A. T. Makusevičius, pirm.
J. Kvietkauskas, II, rašt.

ŠERIFŲ MUŠTYNĖS SU STREIKIERIAIS

Waukegan, Ill. — Vasario 19-tą tarp Fansteel Metallurgical korporacijos darbininkų, unijos simpatizatorių, ir šerifų įvyko smarkios muštynės.

Streikieriai reikalauja pripažint Industrinės Organizacijos unijos komitetą. Darbdaviai gi sako mielai tartūsi su bile grupe, tik ne su minėtos unijos komitetu.

Streikieriai paskelbė sėdėjimo streiką, darbdaviai šerifų pagelba stengiasi juos iš dirbtuvių pašalinti.

Vasario 19-tą susirėmimuose su policija ir šerifais šeši asmenys sužeisti.

NORI SUSITART BE STREIKO

Boston, Mass. — Vasario 19-tą avalinės pramoninkai paskelbė, kad jie sutinka pakelt 10 procentų darbininkų algas tuojau, o liepos mėnesį pakelt dar 5 procentus. Darbininkai gi reikalauja pakelt 15 procentų algas antsyk. Vis dėlto manoma, kad susitarimas įvyks ir 20,000 darbininkų nuo streiko susilaikys.

PRISIGIRDĖ DĖL DEPRESIJOS

Philadelphia, Pa.—Vasario 18 d. italas Bernardas Pilla, 34 m., prisigirdė Delaware upėj. Jo tėvas buvo batų valytojas ir uždirbdavo pragyvenimui; užaugino gražią šeimą, leido vaikus į mokslą. Senatvei spaudžiant, tėvas pavedė vaikams savo biznį.

Pillų šeima priklauso prie lietuvių katalikų šv. Kazimiero parapijos. Viena mergaitė lankė šv. Kazimiero parapijinę mokyklą, priklausė prie parapijos choro ir nesykį dalyvavo lošimuose, nes gražiai kalbėjo lietuviškai.

Bernardas, netekęs darbo, susirūpino ir atėmė sau gyvastį. Pribuvus policija ištraukė jį iš upės, bet jau buvo negyvas. *K. Dryže*

SUŽEISTI 9 ASMENYS

Rockford, Ill. — Vasario 21-mą prie Rockton, Ill., nučėjo nuo bėgių Milwaukee geležinkelio traukinio trys karai. Sužeisti penki geležinkelio patarnautojai ir keturi keleiviai. Tuo traukiniu vyko 40 keleivių. Nelaimė įvyko dėl [illegible]

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
Išeina Ketvirtadieniais Redaguoja M. Zujus

PRENUMERATOS KAINA:
Am. Jungt. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries $3.00. Single copy 5c
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ IR VILNIUS

Keturis metus trukęs Didysis karas, 1918 metais pasibaigė. Visa Europa buvo pakrikusi. Visur buvo griuvėsiai. Niekas nežinojo, kas iš tų griuvėsių pasikels, kas gims nauja, kas visiškai žlugs.

Lietuva buvo daugiau negu kitos šalys išvarginta. Ji vargo sunkioje vergijoje prieš tai, prieš karą, ją teriojo svetimos kojos, svetimos kariuomenės trempė karo metu. Lietuvos miestai ir miesteliai išgriauti ir išdeginti. Lietuvos ūkiai taip pat išnaikinti, Lietuvos laukai išarti armotų kulkų. Didesniuose miestuose siautė badas. Ypač didelė bado šmėkla prislėgė Lietuvos sostinę Vilnių, kurioje spietėsi Rusijos gilumon neišbėgusi lietuvių inteligentija, kuri galvojo apie Lietuvos ateitį, kuri norėjo išvesti lietuvių tautą iš skurdo, iš bado, iš vergijos, į šviesesnę ateitį.

Reikėjo turėti nepaprastai daug šaltos nuovokos, šalto sveiko proto, kad tokiose sąlygose pradėjus kurti naują valstybę, skelbti Tautos Nepriklausomybę, kada sunku buvo kalbėti apie ramesnį gyvenimą, apie sotesnį maistą.

Ir vis dėlto, nepaisydami sunkios yokiečio okupacinės rankos, kuri tuo metu dar visu sunkumu slėgė, nepaisydami Vilniaus gatvėse trūnijančių badu mirusių lavonų, lietuviai inteligentai rįžosi skelbti Lietuvą esant nepriklausomą, nutraukiančią visus ryšius su savo senaisiais valdovais.

Lietuvių inteligentija nujautė, kad plačios Lietuvos masės, nors ir labai išvargusios, jau buvo prisirengusios ginti jos paskelbtą nepriklausomybės aktą, dėti aukas nepriklausomybės aukuran. Ir neapsiriko.

Lietuvių tauta jau buvo išėjusi įvairias mokyklas. Ji dalyvavo sukilimuose sykiu su lenkais, ne vienas sukilėlis buvo pakartas ir išniekintas už pastangas iškovoti sau geresnę buitį. Tūkstančiai knygnešių ir lietuviško rašto mėgėjų supuvo šaltuose Sibiro laukuose. Tūkstančiai jaunų susipratusių vyrų lipo ant bačkų 1905 revoliucijos metais, jau drąsiai šaukdami: šalin caras! Susirinkęs tais pačiais metais Didysis Vilniaus Seimas išdrįso pareikalauti Lietuvos kraštui autonomijos. Atgauta spaudos laisvė. Lietuvių tauta didžiais šuoliais žygiavo arčiau laisvės. Ir Didžiojo karo griuvėsiuose neužmigo laisvės troškimas.

Dabar arba niekuomet!—skelbė lietuvis kareivis savanoris.

Dabar arba niekuomet!—šaukė eidamos plačios Lietuvos masės tėvynės laukais vydami laukan besibriaujančius imperialistus.

Ir padarytas stebūklas. Lietuvos Nepriklausomybės žodis įkūnytas, nors tai kaštavo daug kraujo, daug gyvybių. Nepigiai pirkta Lietuvos nepriklausomybė. Dar brangiau tačiau apmokama vergija. Vergas nuolat moka, nuolat deda aukas ir jokios naudos neturi. Reikėjo tat aukotis tinkamai valandai įtūnušus ir laimėjome per aukas ir pasiaukinimą, nors ir amžius kentėję. Laimėjome didžiausią turtą, laimėjome laisvę, nepriklausomybę. Dabar lieka tik tobulinti savę, tobulinti savo tvarką siekti geresnio rytojaus, aukš-

Lietuva tapo nepriklausoma, nes lietuvių tauta buvo pasirengusi ją sau iškovoti, laimėti. Tačiau, kaip visi šiandien gerai atsimename, visi nuoširdžiai nusiskundžiame, visas trečdalis etnografiškos Lietuvos neturi savo tautiškos nepriklausomybės. Vilniaus-Seinų Suvalkų kraštas tebėra svetimoj vergijoje. Kodėl?

Čia nesunku atsakyti. Vilniaus-Suvalkų krašto lietuviai vergauja, nes dar nebuvo tinkamai prisirengę savo nepriklausomam gyvenimui išsaugoti ir apginti. Tas kraštas dar nebuvo tautiškai atgimęs, kaip kitos Lietuvos dalys. Tautiškas atgimimas prasidėjęs paprūsėje, kur pirmiausiai pasiekė lietuviškas spausdintas žodis, palengva slinko į rytus, į Vilniaus mūšį, neprisirengusį kovoti ir laimėti. Už tat dabar tas kraštas turi vilkti sunkią vergiją, turi aukoti daug daugiau, negu būtų aukoję kovodami dėl nepriklausomybės.

Minėdami tačiau Vasario 16 dienos šventę, Lietuvos nepriklausomo gyvenimo devynioliktąją sukaktį, mes negalime numoti ranka ir palikti pavergtą Vilniaus kraštą jo paties likimui, palikti vienus to krašto brolius kovojančius ir skurstančius. Ne. Mūsų visų pareiga eiti talkon atkirstiems demarkacijos linija. Eiti talkon atsimindami, kad jų galutinas žlugimas lietuvių tautai—yra mūsų visų, mūsų pačių žlugimo pradžia.

Niekas negali leisti, kad jo gyvą organizmą kas dalimis kapotų, kad kas atkirstų ranką, kojas, darytų žmogų invalidu. Kai yra sužeista kuri nors kūno dalis, tai visas kūnas kenčia, visos kūno jėgos kaupiamos sužeistai daliai pagydyti, normaliom funkcijom sugrąžinti. Kiekvienas žino, kad kol nebus visos kūno dalys sveikos, tol nebus sveikas visas kūnas, nebus ramus pats žmogus.

Tauta taip pat yra gyvas kūnas, kuris serga, negaluoja visas, jei kuri nors kūno dalis yra sužeista. Vilniaus kraštas, trečdalis Lietuvos, milijonas suviršum jos gyventojų—nėra tik paprasta teritorija, tai yra mūsų kultūros, valstybingumo, politikos, tautinio judėjimo ir viso lietuviško gyvybingumo židinys. Vilnius nėra tik vilniečių. Vilnius visų lietuvių, jis visiems mums priklauso ir visi mes privalome siekti Vilniaus laisvės: dėl savęs, dėl geresnės ateities ir dėl pavergtų brolių.

V. Uždavinys

SULAIKYTI IR UŽDARYTI LIETUVIŲ ŪKIO D-JOS SKYRIAI

"Vilniaus Rytojus" praneša, kad lietuvių Ūkio d-jos valdyba gavo pranešimus, kad Švenčionių apskrities storasta šios draugijos skyrius Bernotuose ir Juodgalviuose sulaikęs, o Linkonyse ir Adutiškio miestelyje anksčiau sulaikytus uždarąs.

Sulaikymo ir uždarymo priežastys nurodomos tokios, kad jų veikimas, esą, gresiąs saugumui ir viešajam ramumui.

Brėslaujos apskrities storasta pranešė, kad jis uždarąs šios d-jos skyrių Usionyse (Brėslaujos v.). Uždarymas motyvuojamas tuo, kad skyrius, esą, nebuvęs veik-

Apžvalga

VOKIEČIAI EMIGRUOS ANGOLON

"Lietuvos Aidas," remdamasis prancūzų spaudos žiniomis, rašo apie vokiečių ir protugalų kolonijalinę sutartį, kuri atidaranti vokiečiams duris į portugalų valdomą Angolą. Sutartis pasirašyta 99 metams. Tie patys šaltiniai paduoda, kad vokiečiai į Angolą jau gabena darbininkus, inžinierius ir statybos medžiagą. Toliau "L. Aidas" rašo:

"Berlyno politiniuose sluoksniuose sutartis sukėlusi didelį pasitenkinimą. Angola turtinga kolonija, iš kurios Vokietija išveš geležies ir vario rūdį, šviną, naftą, kaučuką ir medvilnę. Vokiečių vyriausybė skaitanti, kad sutartis su portugalais—pirmas žingsnis į kolonijalinės reicho imperijos atstatymą. Po Angolos Vokietija susitvarkysianti su Kamerunu, paskui su Kanarų salomis ir Rio del Oro. Dėl ispanų kolonijų susitarimas, esą, seniai būtų pasirašytas, jei gen. Frankas Madrido fronte būtų pasiekęs žymių laimėjimų.

"Angolos vardas Lietuvai nėra nežinomas. Prieš keletą metų tą koloniją aplankė prof. Pakštas ir grįžęs daug apie ją mūsų spaudoje rašė ir paskaitose minėjo. Jis nurodė, kad Angola labai tiktų lietuviams emigruoti ir kurtis.

"Ir lenkai ta kolonija labai domėjosi. Užsienių spauda prieš kelis metus rašė, kad lenkų atstovai veda su portugalais derybas, kad portugalai leistų Angoloje kurdintis lenkams. Atrodė, kad derybos duos teigiamų vaisių ir lenkai galės į ją emigruoti. Vlską pagadino lenkų palinkimas girtis. Savo spaudoje jie pradėjo džiaugtis, Angolą taip tirštai apgyvensią, kad ta portugalų kolonija greit tapsianti antrąja Lenkija. Kitaip sakant, lenkai svajojo ilgainiui Angolą pasisavinti. Apie tuos džiaugsmus nugirdo portugalai ir lenkai iš derybų nieko nepešė. Dabar joje įsikūrė vokiečiai. Tai beabejojimo, žymiai palengvins vokiečiams gyventojų pertekliaus naštą, kuria reicho vyriausybė taip skundėsi."

ELEKTROS IR BLAIVYBĖS REIKALAI

Lietuvoj dabar labai aktualus elektros klausimas. Apie jį daug kalbama, diskusuojama. Mat, elektra labai svarbus daiktas kasdieniam gyvenime, bet Lietuvoj ji nepaprastai brangi. Reiškiami pageidavimai statyt naujas dideles stotis elektros gaminimui. Vyskupas M. Reinys dienrašty "XX Amžius" suriša elektros klausimą su blaivybe. Jis ten reiškia tokių minčių:

"Vasario pradžia—blaivybės savaitė. Ką ji primena žmogaus sąžinei, susirūpinusiai socialiniu klausimu, kai kur esančiu skurdu, socialiniu teisingumu ir meile, negerų papročių ir pažiūrų reforma? Žmogaus ir stiklelio glaudus santykis yra viena iš socialinių problemų, viena iš negerovių, medžiagiškai ir morališkai skurdinančių mūsų tautiečius ir daugelį kitų kraštų.

"Nepriklausomoje Lietuvoje yra tik pustrečio milijono gyventojų, bet **jie sugeba per vienerius metus per stiklelį perleisti, kukliai sakant, 50—60 milijonų litų, vadinasi, vienos didžiosios hidroelektrinės stoties pastatymo išlaidas.** Pajėgumas, kaip matome, nemažas, pinigų yra. Tik, deja, rezultate nė galingoji hidroelektros stotis, ne keli šimtai nutiesto plento kilometrų, ne tūkstantis padorių patalpų pradžios mokykloms, ar kas kita tolyku, bet tik tas, apie ką garsiai byloja šeimose ašaros ir vaidai, teismuose bylos, ligoninėse pacijentai, kalėjimuose klijentai, kapinėse lavonai ir eilės kitų negerovių, nesuregistruotų ar neatkreipusių dėmesio."

TAUTOS ŠVENTĖ PRALEIDUS

Dienraštis "Draugas," sąryšy su Lietuvos nepriklausomybės 19-tų metinių atšventimų, rašo:

"Smagu yra pažymėti, kad šiemet į Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo iškilmes gausingai susirinko žmonių. Salės buvo pilnos. Tai džiuginantis reiškinys. Neateiliko ir lietuvių parapijų mokyklos. Jos ir šventė. Jaunoji karta taip pat sėmėsi tautiškos stiprybės iš savo tėvų ir protėvių darbų, klausydama

RELIGINIS LIETUVIŲ MENAS

Žinomas Lietuvos laikraštininkas J. Keliuotis dienrašty "XX Amžius" rašo apie religinį meną, kur išrodinėja, kad jis yra religijos ir kūrybos bendradarbiavimo išdava. Religinį lietuvių meną autorius taip apibudina:

"Ir Lietuva turi nepaprastai vertingą religinį meną. Dar ne taip seniai visas kraštas buvo pasipuošęs nemirtingo grožio kryžiais, rūpintojėliais, šventųjų statulėlėmis ir koplytėlėmis. Lietuvių religiniame mene plazda ne vien nuoširdūs ir gilūs religiniai išgyvenimai, bet jis visas alsuoja lietuvių tautos dvasia. Jis yra nesunaikinamas ir neginčijamas liudininkas lietuvių tautos didybės, jos originalumo ir genialumo. Lietuvių religinis menas laisvas nuo puošnumo, pompastiškumo ir dirbtinumo. Jis nieko nenori nei stebinti nei gąsdinti: jis paprastas, natūralus, taurus; jame, rodos, sutelktas visos lietuvių tautos gilus susimąstymas, visa jos religinė pasaulėžiūra, visas jos intymusis vidaus gyvenimas. Tokio meno Lietuvai gali pavydėti ir didelės tautos. Jis pasižymi dideliu aiškumu, stebinančiu ramumu, svaiginančia dvasine didybe. Tokiu menu mes turime gyventi, auklėtis, juo grįsti stebinančiu ramumu, svaiginančia branginti, jį studijuoti ir apsaugoti savo muziejuose."

DIDINS LIETUVOS DARBININKAMS UŽDARBIUS

Pastaruoju metu Lietuvoje pradėjus brangti maisto produktams ir kitokių prekių kainoms, miestų gyventojams, ypač darbininkams, pasidarė sunkiau pragyventi, nes uždarbis dar mokamas toks pats, koks buvo mokamas ir pigiaisiais laikais. Į tai atkreipė dėmesį valdžios įstaigos, žemės ūkio ir darbo rūmai. Iš jų atstovų sudaryta komisija jau pradėjo svarstyti darbininkų uždarbių padidinimo klausimą. Artimiausiu laiku numatoma darbininkams uždarbius padidinti tiek, kiek yra pabrangęs pats pragyvenimas.

AM. DARBO FEDERACIJA REMIA PREZIDENTO PASIŪLYMĄ

Vasario 17-tą Amerikos Darbo Federacijos Pildomoji Taryba oficialiai indorsavo Prezidento F. Roosevelto pasiūlymą perorganizuoti Aukščiausiąjį Teismą.

Darbo Federacijos vadai mano, kad perorganizuotas teismas pagreitintų dabartinės administracijos socialių ir ekonominių reformų pravedimą.

MIRĖ SENIAUSIAS AUŠRININKAS MILIAUSKAS-MIGLOVARA

Graži lietuvių patarlė sako, kad kiekvienas žmogus yra savo laimės kalvis. Tačiau ta laimė ne visų vienodai suprantama. Vieni mano, kad žmogaus laimė yra medžiaginiuose turtuose, kiti savo laimę randa idėjiniame darbe. Prie pastarųjų grupės priklauso ir sausio mėn. 22 d. Šiauliuose miręs seniausias Lietuvos aušrininkas - varpininkas Juozas Miliauskas-Miglovara. Jis mirė eidamas 92 amžiaus metus.

Garbingasis velionis gimė 1845 m. kovo mėn. 12 d. Tauragės aps., Vainuto valsč., Galnės kaime, neturtingų bežemių šeimoje. Savo brolio kunigo Aleksandro padedamas, Juozas įstojo į Vainuto pradžios mokyklą. Ją baigęs, pradėjo mokytis Šiaulių gimnazijoje. Bet čia ketvirtoje klasėje būdamas įsimaišė į 1863 metų sukilimą ir, drauge su kitais moksleiviais, metęs gimnazijos suolą, išėjo į apylinkės sukilėlių vado Jablonskio kariuomenę. Dalyvavo keliose stambesniose kautynėse, kol 1864 metais buvo nuginkluotas. Po sukilimo jis keliavo iš dvaro į dvarą, kuriuose mokė bajorų vaikus ir pats mokslinosi dvarų bibliotekose. Nuo 1872 metų perėjo tarnauti į Rygos policiją. Nors pavojinga tarnyba, su dideliu atsakingumu, bet Miliauskas, nepaisydamas nieko, varo didelį lietuviškojo darbo barą. Jis suorganizavo pirmą Rygos lietuvių "Aušros" chorą, drauge su kitais prašė leidimo išleisti pirmajam lietuviškam laikraščiui "Aušrinei," bet rusų valdžia tokio leidimo nedavė.

Pasirodžius pirmam Prūsuose leidžiamam "Aušros" numeriui, Juozas Miliauskas stojo jo uoliu bendradarbiu bei medžiaginiu rėmėjų, net vienu uoliausių jo platintojų. Maždaug tuo pačiu laiku Juozas Miliauskas, Miglovaros slapyvardžiu, pradėjo ir eilėraščius rašinėti. 1884 metais pasirodė jo pirmasis eilėraščių rinkinys. Leisdamas juos į pasaulį, Miglovara prieš akis turėjo du tikslu: lietuvių kalbos gražumą ir tėvynės meilę savo eilėraščių poetiškume. Savo poezija Miglovara pasakoja savo niaurius anuometinius laikus Lietuvoje, skaudama širdimi kalba apie visus šalies vargus, nelaimes ir džiaugsmingai skelbia Lietuvos nepriklausomybės atgavimą, tikėdamas, kad nuožmi rusų priespauda bus sutramdyta ir visiems

Be poezijos kūrinėlių, Juozas Miliauskas-Miglovara parašė gana daug straipsnių tuometiniuose draudžiamuose lietuviškuose laikraščiuose. Jis kėlė, nagrinėjo ir sprendė įvairius lietuvių tautos gyvenimo klausimus. Jis daug rašė ir lietuvių kalbos reikalais. Giliau studijuodamas lietuvių kalbą, garbingasis velionis turėjo susidaręs net savotišką gramatiką, kurią tik jis vienas žinojo ir vartojo. Jis taip pat turėjo ir savotišką rašybą.

Nuo 1885 metų ligi savo mirties Juozas Miliauskas-Miglovara gyveno Šiauliuose. Vos susikūrus nepriklausomai Lietuvai, jis gavo valstybės pensiją ir iš jos gyveno. Ligi mirties velionis tebesigilino filosofijoje. Deja, mirtis nutraukė jo visus sumanymus, kurių jam nestigo ir sulaukus tokio gražaus ir garbingo amžiaus.

Velionis, dalyvaujant didžiulei žmonių miniai, tautos veteranams ir kitiems lietuvybės darbe pasižymėjusiems asmenims, sausio mėn. 24 d. buvo labai iškilmingai palaidotas Šiauliuose. Tebūna jam lengva Lietuvos žemelė, kurią jis mylėjo ir dėl kurios savo jėgas aukojo visą gyvenimą.

TSB

VIELŲ TVOROS PADANGĖSE

Vielų Tinklai Pakabinti Erdvėse

KILPOS LĖKTUVAMS GAUDYTI

Oro Pūslės 9,000 Metrų Aukštyje

ŽADA APTVERTI PARYŽIŲ

Jau seniai prancūzai rūpinasi, kaip apsaugoti savo sostinę Paryžių nuo lėktuvų puolimo karo metu. Požemių slėptuvėse galima talpinti tik mažą dalį miesto gyventojų. Jų įrengimas labai brangiai kaštuoja. O kaip apsaugoti nuo lėktuvų bombų pastatus? Jau didžiojo karo metu buvo daromi bandymai panaudoti tam tikrus vielų tinklus, kurie sulaikytų priešų lėktuvus. Bet tada iš to nieko gero neišėjo. Dabar šitas apsaugos priemones prancūzų inžinieriai vėl siūlo panaudoti, tik žymiai geriau ištobulintas. Inžinierius Devot pa-

Aplink visą miestą turi būti paleistos į orą didžiulės oro pūslės, kurios piieninėmis vielomis bus pritvirtintos tam tikrose žemės vietose. Pūslės taip pat turi būti viena su kita sujungtos skersinėmis vielomis. O ant tų skersinių vielų bus prikabinti plonučių vielų tinklai beveik ligi pat žemės. Oro pūslės bus iškilusios 6,000 metrų į aukštį. Vadinasi, toks bus ir apsaugos tinklų ilgis. Be to, viršuje tos tvoros galima "užtverti" dar vieną tvorą. Antrą eilę oro pūslių galima paleisti į 9,000 metrų aukštį, o nuo jų ligi apatinių pūslių ištiesti antrą vielos tinklų eilę. Per tokias užtvaras negalėtų praljsti nė vienas lėktuvas. Nes jo propeleris tuojau sugriebia kabančias vielas, susipainioja jose—ir lėktuvas nukrinta. Tam tikrose vietose jau buvo padaryti bandymai—ir davė labai gerus vaisius. Tokia ore kabančia tvora aptvėrus visą miestą, jis būtų apsaugotas nuo priešo lėktuvų. Tech-

PIRMASIS LIETUVOS ŠVENTASIS

ŠV. KAZIMIERAS—PIRMAS LIETUVOS ŠVENTASIS

Šv. Kazimieras gimė 1458 metais spalių mėn. 3 d. Krokuvos mieste. Jo tėvas, lenkų karalius ir didysis Lietuvos kunigaikštis Kazimieras (1440—1492), buvo Jogailos sūnus. Kazimieras savo sūnus mokyti buvo paskyręs išlavintą kanauninką Joną Dlugošą, kuris savo 13 knygų istorijoje plačiai rašo apie didžiųjų Lietuvos kunigaikščių gadynę. Iš Dlugošo pirmiausia šv. Kazimieras ir turėjo susipažinti su savo tėvyne. Jis, kaip ir kiti keturi jo broliai, turėjo tapti karaliumi.

Išmirus ciesorių Habsburgų giminės šakai, viešpatavusiai Vengrijoje ir Čekijoje, šventojo tėvas, remdamasis savo žmonos Elžbietos habsburgietės teisėmis, norėjo dar 13 metų vaikelį Kazimierą pastatyti Vengrijos valdovu. Su patarėjų būriu ir 12,000 kariuomenės, šv. Kazimieras išsirengė į Vengriją. Bet jo žygis nepasisekė. Vengrai išsirinko kitą karalių — Motiejų Karviną. Neįgijęs sosto, susikrimtęs ir bijodamas net savo sostinėje viešai rodytis, šv. Kazimieras grįžo namo. Nuo to laiko, kaip sako caro istorikas, jis atsisakė nuo pasaulio ir ėmė daugiau atsiduoti religinėmis praktikomis.

Lietuvos didikai tuo laiku norėjo atskiro sau valdovo. Kazimieras, 1447 m. įgijęs ir Lenkijos sostą, pats buvo pasiėmęs vesti ir Lietuvos reikalus. Lietuviai kartais, ypač 1478 metais Bresto seime, prašydavo, kad Kazimieras duotų valdyti Lietuvą vieną iš savo sūnų—šv. Kazimierą, ar jo brolį Joną Albertą.

Nepatenkinti surusėję kunigaikščiai nusprendė nužudyti Kazimierą. Kada jis su savo sūnum šventuoju persikėlė į Vilnių, tai per vieno kunigaikščio vestuves buvo sumanytas sąmokslas (1481), nors susitarimas buvo laiku sektas ir jo kaltininkai liko nubausti, bet šis sąmokslas jaunam šv. Kazimierui padarė įspūdį. Jis buvo išsiųstas į Lenkiją. Visiškai juo pasitikėdamas, tėvas jį paskyrė valstybės pakancleriu. Jaunas karalaitis labai gerai per dvejus metus pildė savo pareigas.

Būdamas tėvo vietininku Lenkijoje, šv. Kazimieras pamatė, kad jo skverbimasis į Vengrijos ir Čekijos valstybes nėra naudingas. Jis susitaikė su bažnyčia, atitaisydamas blogus tėvo santykius su popiežiumi, prie karaliaus dvaro įvedė didelį padorumą, gyveno taupiai, stengdamasis sumokėti tėvo skolas ir išpirkti užstatytus dvarus. Rūpindamasis krašto gerove ir saugumu, naikino galvažudžius, kurių tada laug buvo privisę.

Pertekęs turtais, gyvendamas karališkuose rūmuose, jis nepaskendo šio pasaulio turtuose ir reikaluose. Šv. Kazimieras, dar mažas būdamas, pasirodė maldingesnis už kitus brolius. Dienomis dirbdamas karaliaus raštinėje, naktimis jis ilgai melsdavosi. Dažnai, ypač Vilniuje, iš karaliaus rūmų atvykdavo melstis į bažnyčią ir radęs ją uždarytą, klūpodavo prie bažnyčios durų. Karališkais patogumais m a ž a naudojosi. Po gražiais rūbais jis vilkėjo šiurkščius apgailos drabužius.

Dažnai naktimis iš minkštos lovos pakilęs jis guldavo ant plikos žemės ir skaudžiais pasnikais save marino. Vos 26 metų sulaukęs, džiovos kankinamas, šv. Kazimieras mirė 1484 metais Gardine. Netrukus popiežius atsiuntė savo įgaliotinį Zacharijų Fererį, kuris ištyrė šv. Kazimiero marinimasi, skaistybės dorybę ir nepaprastą maldingumą. Jo brolis Zigmantas II-sis Didysis Lietuvos kunigaikštis ir Lenkijos karalius pasirūpino, kad popiežius Leonas X pripažintų jį šventuoju. Taip ir įvyko. 1521 metais šv. Kazimieras tapo pripažintas šventuoju ir Lietuvos patronu.

šių galima aptverti iš visų pusių. Bet tokia tvora kaštuotų tik... 70 milijonų frankų. Apie tokias kabančias tvoras jau galvoja anglai ir vokiečiai, kurie

KAS IŠKOVOJO LIETUVOS LAISVĘ IR PRIPAŽINIMĄ

Verguvės Našta

Suėjo jau 19 metų, kaip visam pasauly skamba Lietuvos Respublikos vardas. Kas gi tą respuliką sukūrė? Lietuviai! Bet kurie lietuviai ir kaip? Daugelis Amerikos lietuvių turi klaidingą nuomonę apie tai. Noriu tai apibudinti keliais bruožais.

Žinome, kad didieji mūsų vadai Gediminas, Kęstutis ir Vytautas Didysis buvo sukūrę didžiąją Lietuvos kunigaikštystę, kurios krantus plovė Baltijos ir Juodųjų jūrų bangos. Bet susirišusi unija su lenkais ir netekusi gabių vadų, lietuvių tauta prarado laisvę ir nugrimzdo verguvės gelmėse. Pasidalinę Lietuvą rusai ir vokiečiai ėmė taip persekioti mus, kaip dar nei viena tauta nebuvo persekiojama! Tūkstančiai lietuvių buvo imami į kariuomenę ir verčiami guldyti galvas svetimų valstybių reikalams. Kiek lietuvių žuvo kartuvėse, kalėjimuose, Sibire už lietuvybės jausmą ir lietuvišką knygą! Kiek tūkstančių lietuvių liko surusinta, suvokietinta! Pagaliau didysis karas išblaškė Lietuvos gyventojus, jų turtus ir sudegino daug miestų ir kaimų. O nauji valdovai vokiečiai ryžosi visai pasmaugti lietuvių tautą! Jaunus vyrus ėmė Lietuvos miškui kirsti ir gabenti Vokietijon ir apkasus kasti tarp zvimbiančių kulkų! Daugelis jų taip žuvo arba išmirė. Iš tvartų išsivesdavo paskutinę karvę, kiaulę ir išsinešdavo paskutinę lašinių paltį, nepaisydami net senelių ir ligonių. O vaikus ėmė vokietinti mokyklose. Ne be reikalo viens vokiečių generolas pasakė tuomet, kad po 50 metų neliks nei Lietuvos vardo!

Siekimas Laisvės

Bet kuo blogiau buvo lietuviams gyventi, tuo labiau augo ir stiprėjo laisvės troškimas!

Jautrios sielos lietuvių patrijotai Amerikoje, geriau organizuoti, siuntė pašalpą dėl karo nukentėjusiems lietuviams ir reikalavo Lietuvai laisvės iš Santarvės ir net per Vašingtoną. Keli šimtai tūkstančių lietuvių Rusijoje organizavosi savišalpos ir švietimosi sumetimais, o po monarchijos panaikinimo ir politiniais tikslais. Daug kilnių pastangų pareikšta: įvyko daug suvažiavimų ir *buvo suorganizuota jau net 5 atskiri lietuvių batalijonai, raitininkų divizijonas ir lauko ligoninė Lietuvon vykti ir savo valstybei atsteigti!* Reikalauta laisvės Lietuvai. Bet — deja, — įsigalėjęs bolševizmas privertė pakrikti tuos jaunus lietuvių pulkus, o kokią gi laisvę Ruzijos valdžia galėjo suteikti Lietuvai, kurią vokiečiai pasigrobė? Svarbiausios pastangos pasireiškė pačioje Lietuvoje ir kaip tik Vilniuje!

Karui nukamavus vokiečius, 1917 m. lietuvių veikėjai sudarė komitetą (A. Smetona, J. Šaulys, M. Biržiška, kun. Stankevičius ir P. Klimas), kuriam pavedė sušaukti Lietuvos Konferenciją. Ši konferencija įvyko 1917 m. rugsėjo 18—22 dd. Vilniuje; joje dalyvavo 214 atstovų iš įvairių vietų ir įvairių srovių. Svarbiausias jos nutarimas buvo šis: "Kad Lietuva galėtų laisvai plėtotis, turi būti sukurta nepriklausoma Lietuvos valstybė, demokratiniais principais sutvarkyta, prisilaikant etnografinių sienų, su ekonomijos reikalaujamais korektyvais. Mažumoms garantuojamos kultūros teisės. Vilniuje sušaukta Konstituanta turės nustatyti valstybės pamatus ir santykius su kitomis valstybėmis." Konferencija išrinko Lietuvos Tarybą iš 20 žmonių. Prezidiumą sudarė: pirmin. A. Smetona, 1 vice pirm. dr. J. Šaulys, 2 vice pirmin kun. (dabar vyskupas) J. Staugaitis ir gen. sekr. J. Šernas. Vadovaudamasi viso Lietuvos

Amerikoje gimęs kap. Petras Jurgėla, dalyvavęs Nepriklausomybės kare ir Lietuvos kariuomenėje ištarnavęs savanoriu 12 metų.

d. paskelbė Lietuvos Nepriklausomybę. Tai buvo tik svarbus politinis žygis, kuris laisvės kraštui dar nesuteikė, o vokiečių žandarai dar labiau ėmė dūkti. Betgi tai buvo pagrindas, kuriuo L. Taryba rėmėsi tolimesniuose savo žygiuose. Vokietijos kaizeris tik po 5 savaičių patvirtino tą nepriklausomybę, bet reikalavo, kad Lietuva sueitų į karo, muitų, finansų konvenciją ir, darydama uniją su Prūsija, išsirinktų Vilhelmą savo karalium! Sakė, kad galingas ir turtingas karalius ir jo rūmai tuo būdu nereikės lietuviams išlaikyti.

Lietuvos Kariuomenės Steigimas

Karo pabaigoje nuvertusi kaizerį Vokietija ėmė irti ir silpnėti. Lietuviams atėjo tinkamiausia proga tuo pasinaudoti. L. Taryba 1918 m. lapkričio 11 d. sudarė laikinąją Lietuvos vyriausybę — A. Voldemaro ministerių kabinetą. Pradžioje ji manė, kad Lietuva su nieku nekariaus ir dėl to, girdi, nei vienas kaimynas neturėtų jos pulti. Atrodė, kad, vokiečiams išeinant, p a k a k s steigti savo miliciją sienoms saugoti, o vidaus tvarkai prižiūrėti policiją. Bet gyvenimas ką kita rodė. Bolševikuojančios vokiečių kareivių tarybos ėmė derėtis su rusais dėl Lietuvos "atidavimo." 1918 m. lapkričio 1 d L. Taryba pavedė karininkui Grigaliūnui - Glovackiui (dabar atsargos generolui) organizuoti savanorius pirmajam pėstininkų pulkui. Gruodžio 10 d. vokiečiai atidavė Minską bolševikams, kurių kariuomenė gruodžio 28 d. užėmė liniją Smurgainis—Švenčionys—Zarasai. Atsitraukiančių vokiečių pėdomis rusai slinko į Lietuvą.

1918 m. lapkričio 23 d. ministeris pirmininkas ir krašto apsaugos ministeris Voldemaras išleido pirmąjį įsakymą Lietuvos kariuomenei. 1-jo pulko vadu paskirtas papulkininkas Galvydis-Bikauskas (dabar ats. gen.). Gruodžio 7 d. šiame pulke Vilniuje jau buvo 33 karininkai ir 59 kareiviai. Jaunas pulkelis gr. 18 d. perkeltas Alytun, o Vilniuje pradėta steigti Vilniaus komendantūros kuopa. R u s a m s slenkant į vakarus, Lietuvos vyriausybė ir ši kuopa persikėlė Kaunan. 1919 m. sausio 5 d. rusai paėmė niekieno neginamą Vilnių ir žygiavo toliau, Kauno link.

Nepriklausomybės Karas

1918 m. gruodžio 30 d. Lietuvos vyriausybė gavo iš Vokietijos 100 milijonų markių paskolą, kuri panaudota daugiausia ginklams pirkti. 1-as pulkas buvo steigiamas Alytuje, 2-is Kaune ir gudų pulkas Gardine. 1919 m. sausio 15 d. Lietuvos vyriausybė paskelbė karininkų ir puskarininkių

1919 m. vasario pradžioj bolševikų kariuomenė užėmė didelę Lietuvos dalį: Kuršėnai—Šiauliai — Baisogala — Ramygala — Siesikai—Žasliai—Jėznas—Varėna; pasiekė net Telšius. Lietuvių savanorių kuopos, karui dar neparengtos, pastojo kelią ir prasidėjo karas su didesniu ir geriau ginkluotu priešu, kuriam Vilniuje vadovavo Kapsuko vadovaujamas būrelis išgamų, Maskvos komisarų įsakymu. Pirmos kautynės privertė rusus rimtai skaitytis su lietuvių narsumu ir atkaklumu, kurį lietuvių savanorių kuopos pareiškė kautynėse ties Kėdainiais, Šėta, Ramygala, Krekenava, Ukmerge, Daugais. Kovo 5 d. pradėta imti naujokai (mobilizuoti). *Nuo 1919 m. gegužės mėn. Lietuvos kariuomenė pradėjo jau planingą karą, nors tuomet turėjo dar tik apie 5,000 pėstininkų, 200 raitininkų, 10 patrankų (armotų) ir kelis lėktuvus.* Lietuviai smarkiai puola ir paima Panevėžį. Šis žygis davė didelio pasitikėjimo savim! Toliau puldama, jaunutė narsi Lieja priešą Daugpilio link, ir jau *1919 m. rugsėjo mėn. Lietuva liko išvaduota iš rusų!*

Šiam karui dar nepasibaigus, Žemaitijon įsiveržia stipri ir nepaprastai ginkluota Bermonto-Avalovo vokiečių-rusų kariuomenė, kuri ėmė turtą, gyvulius ir nužudė daug lietuvių. Tik dalis mūsų kariuomenės buvo atimta iš rusų fronto ir *1919 m. lapkričio 18—20 dd. sumušė naują priešą ties Radviliškiu ir paėmė didelį karo grobį* — daug ginklų! Šiame kare puikiai pasirodė ir mūsų šauliai.

Tuo pat metu kariaujant prieš rusus, tarp lietuvių ir lenkų nebuvo nesusipratimų, susiremiant ginklais. Lenkai 1919 m. pirmi užėmė Vilniaus kraštą, į kurį rusai 1920 m. vasarą įėjo, vydamiesi lenkus net ligi Varšuvos. 1920 m. liepos 12 d. Lietuva pasirašė taikos sutartį su Sov. Rusija. Nusivijus lenkus, rusų kariuomenė išėjo iš Vilniaus krašto, kurį mūsų kariuomenė užėmė rugpiūčio mėn. ir atvadavo net Suvalkus. *Lietuvos teritorija jau visa buvo mūsų kariuomenės atvaduota ir saugoma. Mūsų jėgą tuomet sudarė jau 10 pėstininkų pulkų, 1 raitininkų pulkas, apie 40 patrankų ir pora tuzinų lėktuvų.*

Prancūzų vadovaujami lenkai atsigriebė, ėmė pulti rusus ir 1920 m. rugpiūčio pabaigoj skverbtis į mūsų kariuomenės pozicijas. Lietuviams nenorint, prasideda kautynės su lenkais. Jau trečiasis karas. Santarvė mėgino taikinti, bet lenkai to nepaisė. Jau ankstyvesnių dviejų karų nuvarginta mūsų kariuomenė Suvalkijoje turėjo didelių nuostolių. Bet netrukus pertvarkyta ji *sumušė lenkus ties Širvintais ir Giedraičiais ir buvo Santarvės sulaikyta jau visai netoli Vilniaus!* Amerikiečiai niekad nesupras, ką jautė tuomet Lietuvos kariuomenė! Bet šią skriaudą atitaisys Lietuvos jaunimas, kai išmuš Vilniaus vadavimo 12-ji valanda!

Mūsų kariuomenė atnešė Lietuvai laisvę kruvinu keliu: 2.611 karininkų ir kareivių pasiliko karo lauko kapuose, 1.175 išliejo savo kraujo (tarp jų ir aš dviem atvejais) ir kentėjo skausmų, o *154 vyrai liko be akių, be kojų arba be rankų,* — pačioje jaunatvėje. Malonu pažymėti, kad tose kovose dalyvavo arba Lietuvos kariuomenėje savanoriais tarnavo ir būrelis amerikiečių: kap. S. Darius, leit. Purvis, J. Milius, "Vienybės" red. J. Tysliava, "Garso" red. M. Zujus, leit. Zamkus, adv. K. Jurgėla, P. Sutkus, J. Očikas, A. Žemaitis, dr. J. Jurgėla, P. Mikalauskas, Naudvaris, aš ir kt.

Be to, 1923 m. Klaipėdos krašto atvadavimo kare dalyvavo, be kelių minėtų, dar A. Ivaškevičius, P. Rimkus ir Martus. Šiam buvęs 1-sis Klaipėdos krašto gubernatorius pulk. J. Budrys dabar sėkmingai skina Amerikos rinkoje kelią ekonominei Lietuvos gerovei.

Valstybės Atstatymas ir Pripažinimas

Nustebusios kitos tautos tik žiūrėjo, kaip lietuvių savanorių kariuomenė augo ir vijo priešus iš savo krašto. Prancūzai pirmi atsiuntė Lietuvon savo karinę misiją 1919 m. kovo 19 d. Prieš tai (kovo 15 d.) buvo atvykus Amerikos maitinimo komisija. Paskiau ėmė lankytis ir kitų valstybių misijos. Tai jau buvo oficialūs kitų valstybių santykiai su Lietuva. Tie delegatai labai akylai stebėjo ir sekė atgimstančios Lietuvos veiksmus ir žygius.

Steigiamajam Seimui susirinkus 1920 m. gegužės 15 d., tik Vokietija ir Rusija buvo pripažinusios Lietuvą "de facto" ir "de jure." 1920 m. liepos 4 d. Lenkija pripažino Lietuvą. 1921 m. pradžioj didžiosios valstybės pripažino Latviją ir Estiją, o Lietuvą pripažino tik 1922 m. liepos 13 d., t. y., tik 8 mėnesiams praėjus po to, kai Lietuva įstojo į Tautų Sąjungą. Amerika pripažino Lietuvą tik 1921 m., o Popiežius 1922 m. pabaigoj. Lenkai trukdė tam ir rūpinosi, kad nebūtų laisvos Lietuvos.

Taigi, matom, kad kitos valstybės su Lietuva pradėjo rimčiau skaitytis tik po to, kai jaunutė Lietuvos kariuomenė pati nugalėjo tris priešus, ir jos pripažino jau 2-3 metų amžiaus Lietuvos Respubliką, kuri ir be jų pripažinimo neblogai gyvavo.

19 metų patyrimas ir nepaprasta kūryba šiandien Lietuvą žymiai sustiprino kariškai ir ekonomiškai. Lietuva gražiai gyvuoja ir gyvuos!

Kap. P. Jurgėla

MARIJONAI HARBINE

Bendri Bruožai

Azijos šiaurinėje daly greta Siberijos ir Japonijos ribų randasi žemynas Manchukuo arba Mandžiurija. Čia kaip tik Mandžiūrijoje, Kirino provincijoje, randasi Harbinas. Pats miestelis yra didokas ir žinomas dėl svarbios rolės, kurią sulošė per rusų ir japonų karą. Pažymėtina, kad nevienam lietuviui patekusiam caro kariuomenėn teko kaip tik čia būti, net kariauti. Sulig istorinių davinių, rusų japonų karui pasibaigus, Mandžiūrija teko Japonijai. Japonija po kiek laiko pavedė šį plotą Kinijai ir paskelbė ten respubliką. Bet sulig vėliausių žinių, Mandžiūrijoje vėl viešpatauja japonai.

Mums tik tiek svarbu, kad esančioji valdžia yra gan palanki misijonieriams ir net *kartais* materialiniu atžvilgiu juos paremia. Gyventojų skaičių sudaro daugiausia kiniečiai, japonai ir rusai. Jų tarpe randasi ir mažas lietuvių ir lenkų skaičius. Pragyvenimo būdas yra ūkininkystė ir įvairiausių metalų kasimas. Pažymėtina, kad Kirino provincija atsižymi savo ūkio produktais nes sąlygos ten palankios. Vienu žodžiu gyvenimo būdas geras.

Tikėjimo Padėtis

Galime greit susivokti apie gyventojų vyraujančias tikybines pažiūras iš vyraujančių tautų. Šias tikybines pažiūras kaip tik sudaro, sustato ir skleidžia pravoslavų popai ir komunistų agentai. Čia pravoslavai ir komunistai atvirai ir įtužusiai kovoja Katalikų Bažnyčią. Kai kuriuose atvejuose šiuos priešus jungia bendra neapykanta. Patieksiu pavyzdį, kaip popai stengiasi žmonių minią atlaikyti. Popų įrankis, tai rengimas beveik kas savaitė pamokslų ir paskaitų. Šiose sueigose popai aiškina prasimanytas Katalikų Bažnyčios blogąsias puses, ydas. Esą Šventasis Tėvas yra padaręs sutartį su masonais ir išvien su jais veikia ir jų darbą remia. Na, o su komunistų būdais ir taktikomis esame gerai apsipažinę. Kadangi juos gerai remia materialiniu žvilgsniu Maskva, tat ir propoganda stipriai varoma. Patys komunistai net turi įsisteigę savas gimnazijas. Taipgi valdžia leidžia daryti visokiausias demonstracijas įvairiausiose progose. Žodžiu Katalikų Bažnyčios priešai yra gerai įsišakniję ir stipriai veikia

Šventas Tėvas Siunčia Misijonierius

Šį Harbino tikėjimo stovį gerai pažino dabartinis Šv. Tėvas. Dėlto ir rūpinosi kuo greičiausia paskirti misijonierius, kurie pajėgtų sugrąžinti suklydusius pravoslavus, sustiprinti mažą esančių katalikų skaičių ir atremti Tikrąjį Mokslą taip dažnai puolamą provoslavų popų ir komunistų. Šis sunkus uždavinys teko Tėvams Marijonams. Bet Švento Tėvo pageidavimas—vienuoliams įsakymas. Pažymėtina, kad Tėvas pažįsta rusų kalbą ir lengvai, dėl kalbų artumo, galėjo ir gali išmokti rytų apeigų kalbą. Nors ir buvo trūkumų ir daug kliūčių reikėjo nugalėti, vis tik 1934 metais pirmasis Marijonų būrys išvyko Harbinan misijonierišką darbą dirbti. Šiandien tame lauke dirba keturi kunigai ir keturi broliai. Pažymėtina, kad Romoje yra įsteigta atatinkama seminarija, kurioj lavinami klierikai ir jauni kunigai ypatingai pareigai — atversti, sugrąžinti pravoslavus prie Katalikų Bažnyčios. Kaip tik šią įstaigą yra baigę du jauniausieji Harbino kunigai, misijonieriai.

Kontra Akcija

Šiandien, dėkui Dievui, Švento Tėvo uždavinys grąžinti suklydusius vaikelius, pravoslavus, ir atremti Katalikų Bažnyčios priešų užpuldinėjimus, gerai sekasi. Tiesa, lėtai, bet pažanga aiškiai matosi. Šiaip esamieji Marijonai veikia. Turi įsisteigę gimnaziją prie kurios yra buriamas jaunimas. Prie gimnazijos yra ir našlaičių prižiūrėjimo darbas va romas. Gerai esame persisamonėję našlaičių būkle geltonųjų rasių kraštuose. Tat globojant šio krašto našlaičius tenka juos visais žvilgsniais aprūpinti. Gimnazijos rūmuose yra įrengta koplyčia. Čia aprūpinama visų Harbino katalikų reikalai. Atsakyti priešų užpuldinėjimams, priekaištams yra leidžiamas žurnalas "Katalikų Žinios," rusų kalboj. Pažymėtina, kad šio žurnalo redaktorius kun. Mažonas dalyvauja pravoslavų paskaitose ir pamokslluose ir popų priekaištus atsakinėja. Dėkui šiam žurnalui, jau žymus skaičius apsišvietusių žmonių grįžo prie Tikrosios Bažnyčios. Žodžiu, čia misijonieriai išsijuosę dirba. Skaičius mažas, darbas platus.

Pasekos

Atsižvelgiant į sąlygas, priešų pajėgas, turime nuosekliai pravesti, jog Marijonai misijonieriai sekmingai siekia jiems Šv. Tėvo užbrėžto tikslo. Jau yra suorganizuoti katalikai į būrį ir jų reikalai tinkamai aprūpinami. Nemažas skaičius pravoslavų, propocijonaliai skaitant intelektualinių žmonių, grįžo prie Katalikų Bažnyčios. Toliau gimnazijas lankančiųjų skaičius auga, kuomet, sulig statistikos, rusų užlaikomųjų gimnazijų mokinių skaičius puola. Net jau naujos patalpos yra statomos jaunuomenei. Klaidos yra atitaisomos žurnalo dėka: Paskiausia, jau nujaučiama, kad priešų agitacija, nors žiauri, bet yra tinkamai atmušama. Ir su Dievo pagalba teks su laiku jų balsus visai aptildinti.

Tiesa, darbas vos pradėtas. Trūkumų daug. Vis Dievo karalystės platinimas turi būt varomas, vykdomas. Ir suklydusios sielos grąžinamos prie Tikrojo Tikėjimo.

Tie, gerbiamieji skaitytojai, kurie norėtų prisidėti prie šio svarbiausioji, tai malda. Antra, galime materialiniu žvilgsniu padėti: aukomis, rinkimu vartotų pašto ženklelių, blizgučių (jewelry) ir tt. Aukas bei surinktus dalykus prašome siųsti bei informacijų dėlei kreipkitės: *Marian Mission Club, Hinsdale, Ill.*

Antanas V. Mažukna

ŠIS MARGAS PASAULIS

Rašo GINTARAS

NAUJAGADYNIS OBALSIS

Katalikiškas veikimas—tai ne naujenybė, bet savo esmėje yra senas kaip ir Kristaus Bažnyčia. Tačiau pastaraisiais laikais pasikeitė savo išorine išvaizda, ir tai įvyko sulig naujosios gadynės reikalavimais ir šv. Tėvo sumanymais. Be abejo visiems aišku, kad pasaulis sirguliuoja kenksminga materializmo liga, vienok tik Jo Šventenybė Popiežius Pijus XI pasiūlo tinkamus išgydymui vaistus, būtent — Kat. Akciją. Deja, pasaulis tokių vaistų nelabai mėgsta; mat, toksai dalykas pakenktų žmonių saumylystei ir godumui.

Kilnus yra Katalikiško Veikimo tikslas: "Visa atnaujinti Kristuje." Toks gi užsimojimas turėtų sužadinti kiekvieną tikintįjį prie didesnio veiklumo katalikiškose organizacijose, draugijose ir tt. Be to yra ir netiesioginių tikslų, k. a.—sukrikščionintí šeimą, mokyklą, spaudą, ir ginti Bažnyčios teises ir viešąją dorovę. Juk tokiam šventam darbui nėra ribų, nes dirva — platusis pasaulis, o vaisiai amžinybei skiriami.

Bažnyčios vadams reikia talkininkų. Todėl šv. Tėvas kviečia mus visus stoti jiems į pagelbą. Čia katalikai pasauliečiai turi gražios progos pareikšti savo tikėjimą ne vien žodžiais, o veiksmais, nes "tikėjimas be gerų darbų miręs."

"Jūs žemės druska." Šie žodžiai taikomi ypač katalikams. Kaip druska sulaiko valgius nuo gedimo, lygiai taip pat ir katalikai turi sulaikyti žemės gyventojus nuo dvasios puvimo. O ženklų yra apsčiai, jog šiais pakrikimo laikais žmonės žymiai pradeda pagonėti. Tikrai laiku Kat. Veikimo organizacijos stoja kovon laimėti sielų Kristui ir Bažnyčiai.

Kadangi Kat. Akcija turi apimti visas gyvenimo sritis, tai to veikimo sekmingumas pareis nuo jos narių dorumo, karšto uolumo, ir atatinkamo susipažinimo su tikėjimo dalykais. Su malda, geru pavyzdžiu, ir su labdarybe, jie galės nuveikti milžinų žygius apaštalavimo darbuotėje.

Šv. Tėvas, kaip Bažnyčios Vadas, šaukia mus prie vėliavų. Jo obalsis yra: "Katalikiškas Veikimas!" Būtų didelė gėda nestoti į tą apaštalų kariuomenę, pasiryžusią "visa atnaujinti Kristuje." Juk niekad dar Amerikoj nebuvo tokios gražios progos patraukti Kristaus pusėn klystančias minias, kurios nežinomai siekia Šviesos ir Tiesos. Tik "pakelkite savo akis ir pasižiūrėkite į laukus, kad jie jau pabalę piūčiai."

REKORDINĖ 1936 METŲ CIGARETŲ GAMYBA

Pereitais metais Jungtinėse valstybėse buvo pagaminta daugiau cigaretų, negu bent kuriais kitais cigaretų gamybos metais. 1936 metų cigaretų gamyba siekė 153,166,336,000 cigaretų, palyginant su 1935 metais 134,607,741,000, kas tada buvo metinės cigaretų gamybos rekordu.

Šis 18,000,000,000 cigaretų gamybos padidėjimas tik į vienus metus ryškiai parodo didėjantį cigaretų populiariškumą šioje šalyje. Pereitų metų gamyba viršina pirmykštį rekordinį metą, pavyzdžiui, buvo didesnis, negu ištisa 16,427,086,000 cigaretų gamyba 1914 metais.

Nereikia ir abejoti, kad dabar daugiau vyrų ir moterų rūko cigaretus, negu kada nors pirmiau, ir kad rūkytojai vis labiau linksta į lengvą užsirūkymą. Daugelis vadovaujančių operos, radio, scenos ir filmų artistų neseniai pareiškė, jog ypatiškai jie labiausia mėgsta Lucky Strike cigaretus, lengvą užsirūkymą iš turtingo, brandaus-kūno tabako. Šis artistų pamėgimas yra tuo svarbus, kad jų balsai jiems yra taip svarbūs. Ir jie atrado Luckies maloniais gerklei.

Lucky Strike cigaretai yra laisvi nuo tūlų šiurkščių erzinančių priemaišų išvalytų išimtino gerai žinomo "It's Toasted" proceso, kas yra gerklės apsauga prieš knitėjimus, prieš kosulį. Šiems garsiems cigaretams tiktai puikiausias tabakas superkama ir žinoma aukščiausios kainos už šį tabaką, "derliaus grietinę" mokama.

Prie to, kadangi cheminis išnagrinėjimas parodo, jog viduriniai tabako augalo lapai yra tinkamiausi lengvam užsirūkymui, tad Luckies naudoja tik viduriniuosius lapus, kurie dar pagerinami išimtinuoju "toasting" procesu pašalinti tūlas aštrias erzinančias priemaišas, visuomet randamas visokiame tabake.

Taigi rūpestingas tabako išrinkimas ir moksliški apdirbimo metodai patiekia mums lengvą užsirūkymą.

LIETUVI-KATALIKE, SKAITYK ŠIUOS LAIKRAŠČIUS

"AMERIKA," savaitraštis. Leidžia Lietuvių Universalis Biuras, Inc. Kaina metams $1.50. 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.

"DRAUGAS," vienintėlis Amerikos lietuvių katalikų dienraštis. išeinas 2334 South Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams $6.00.

"DARBININKAS," Lietuvių Šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos organas, išeina du kart į savaitę, 366 W. Broadway, South Boston, Mass. Metams $4.00 Pusmečiui $2.00.

"GARSAS," LRKSA organas savaitraštis, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa. Kaina $2.00 metams.

"LAIVAS," savaitinis Tėvų Marijonų žurnalas, 2334 South Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams $2.00.

"STUDENTŲ ŽODIS," Amerikos Lietuvių Katalikų Studentų organizacijos žurnalas, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams $2.00.

"MOTERŲ DIRVA," A. L. R. K. Moterų Sąjungos mėnesinis žurnalas, 6747 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. Metams $2.00.

"VYTIS," Lietuvos Vyčių mėnesinis žurnalas, 4736 So. Wood St., Chicago, Ill. Metams $1.80.

Parašė P. JURGĖLA

TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie LITUANIKĄ. Skridimo rėmėjai ir rėmėjų komitetai.

384 psl. su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. KAINA $1.50, siunčiant paštu $1.65

Reikalaukite:

"GARSAS"

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America)

73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa.
Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. Al. Baltutis, Dv. Vadas, 6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Venslauskas, Vice-Prezidentas, 596 Main St., Edwardsville, Pa.
J. B. Šaliūnas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
V. T. Kvietkauskas, Iždininkas, 375 W. Academy St., Wilkes-Barre, Pa.
J. Joneika, Iždo Globėjas, 31 Sand Street, Pittston, Pa.
K. A. Vencius, Iždo Globėjas, 19 Cross Street, Lawrence, Mass.
V. Krikščiūnas, M. D., Dr. Kvotėjas, 1711 N. Main Ave., Scranton, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

Juozas Stulgaitis, 122 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
Jonas Kvietkauskas, Jr., 10 Throop Street, Scranton, "
Pranas Katilius, 1121 Foster St., Scranton, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

Marijona Šrupšienė, 4240 South California Ave., Chicago, Ill.
Adv. Juozas Grišius, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Pranas Čižauskas, 6831 S. Rockwell St., Chicago, Ill.

TEISMO IR APELIACIJŲ KOMISIJA

Vladas Palūpis, 133 N. Main Street, Pittston, Pa.
Juozas Mickeliūnas, 6747 S. Artesian Ave., Chicago, Ill.
Juozas Batvinskas, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.

ŠVIETIMO KOMISIJA

Kun. Ant. Karužiškis, 18022 Neff Road, Cleveland, Ohio.
Kazys Vilniškis, 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Aleksandras Aleksis, 76 Center St., Waterbury, Conn

LABDARYBĖS KOMISIJA

Kazimiera Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
Petronė Kundrotienė, 1035 E. 140th St., Cleveland, Ohio.
Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

PIRMOS APSKRITIES SUVAŽIAVIMO PROTOKOLAS

Pirmos Pennsylvanijos apskrities kuopų atstovų suvažiavimas įvyko sekmadienį, gruodžio 27, 1936 m., 2-rą valandą po pietų šv. Jėzaus Širdies bažnytinėj svetainėj, New Philadelphia, Pa.

Dėl ligos pirmininkui nepribuvus laikinai išrinktas pirmininkauti Petras Kubertavičius, kuris atidarė susirinkimą malda.

Mandatų komisijon pakviesti J. Bankieta ir Jurg. Bacevičius.

Patikrinus mandatus, pasirodė, kad 7 kuopos prisiuntė 13 atstovų, būtent 187 kuopa Frackville — Jonas Bankieta. Pranas Gaidžiūnas, Simonas Jurčikonis; 130 kp. St. Clair — S. Virbickas; 126 kp. Coaldale — Antanas Užupis ir Jurgis Bacevičius; 51 kp. New Philadelphia — Vincas Leškevičius; 31 kp. Mahanoy City — Petras Kubertavičius; 24 kuopa Minersville — Martynas Kulbickas, Juozas Lazaravičius, Antanas Zenkevičius ir Kazys Lapinskas; 18 kp. Tamaqua — Adolfas Kripavičius. Taipgi dalyvavo keleta svečių.

Po to buvo skaitytas praėjusio susirinkimo protokolas. Nieko priešingo nepatėmijus, priimtas, kaip skaitytas.

Svarstomi apskrities maršruto reikalai. Paaiškėjus, kad žiemos laiku negalima tą įvykdint, atidėtas į pavasarį po Velykų.

Kitą suvažiavimą nutarta turėt kovo 21, o jau apie balandžio 4 d. darbuotis maršruto reikalais, nes iš atstovų sužinota, kad visos kuopos laukia su nekantrumu.

Kitas svarbus tam panašus dalykas, tai vasarinis išvažiavimas, prie kurio jau laikas rengtis. O kad būtų sekmingesnis, tai nutarta turėt dovanas. Kaip greitai rengėjai sužinos dieną ir vietą, taip greitai išspausdins tikietus.

Rinkimas apskrities valdybos 1937 metams: pirmininku išrinktas Petras Kubertavičius; visi kiti tie patys. Vieta kitam suvažiavimui prie 130 kp. St. Clair, Pa.

Į apskrities iždą mokėjo sekančios kuopos: 187—48c., 126—45c., 51—90c., 18—$1.50; viso sumokėjo $3.33; pirmiau buvo išdė $60.25; viso 63.58. Apskrities išlaidos per 1936 metus $3.56; viso lieka $60.02.

Susirinkimą pirmsėdis Petras Kubertavičius uždarė malda.

Juozas A. Lazaravičius, rašt.

IŠ LRKSA NEW YORK IR NEW JERSEY APSK. SUSIRINKIMO

Susirinkimas įvyko sekmadienį, vasario 14-tą, Apreiškimo Panelės Šv. parapijos svetainėj. Vedė pirm. S. Lukoševičius, rašt. J. Tumasonis.

Pirmininkas duodamas raportą apie buvusį prakalbų vajų priminė kuopų apsileidimą, nepaisymą savo ateities. Buvo atvykęs kalbėti "Garso" redaktorius p. M. Zujus. Rašt. J. Tumasonis sakė, kad jie važinėjo pas kuopų valdybų narius, ką buvo prisižadėję prakalbas rengti, bet kaip nuvažiavo su kalbėtojais, tai nieko nerado, kaip tai Newarke. Šitaip, vyrai, negerai darot. Jeigu yra koki nesusipratimai su Centru ar kuopos valdyboje, tai negalima tuomi keršyti organizacijai.

Susirinkimas nutarė rengt piknyką. Išrinko iš kiekvienos kuopos po vieną atstovą į komisiją ir apskrities valdybą.

Apskrities valdybon išrinko tuos pačius: pirm. S. Lukoševičius, rašt. J. Tumasonis, iždin. Matūza.

P. Montvila

DETROIT, MICH.

LRKSA 265-tos Kuopos Susirinkimas

Vasario 14 d. LRKSA 265 kp. įvyko susirinkimas. Narių skaitlingai dalyvavo.

Pirmininkas K. Mišeikis plačiai paaiškino iš "Garso" Pildomojo Komiteto nutarimus apie apdraudą ir naujų narių prirašinėjimą. Nutarta prie kiekvienos progos narius prirašinėti. Komisijon išrinkti K. Mišeikis, M. Santaris ir M. Šimonis.

Gautas laiškas iš adv. Al. Conrad komiteto prašant paramos balsavimų laike. Išrinkta ta pati komisija. Nariai yra pasirįžę per šiuos metus kiek galėdami pasidarbuoti. Dabar, kuomet galutinai sutvarkyta apdrauda, daug smagiau yra kalbinti naujus narius, kur dar pigesnė mokestis, negu svetimtaučių apdraudos kompanijose. Katalikų šeimos kviečiamos stoti į savas organizacijas, kur rasite tinkamą katalikišką patarnavimą visuose reikaluose.

Susirinkimai būna kiekvieno mėnesio antrą sekmadienį tuoj po sumos šv. Antano parapijos mokykloj.

Kuopos Narys

HARTFORD, CONN.

Trilypė Gegužinė

LRKSA, ALRKMS ir LDS apskričių gegužinė arba dainų diena įvyks birželio 13-tą, 1937, Shutzen Park, Wooster St., New Britain, Conn.

Kviečiamos visų trijų organizacijų kuopos, kad jau pradėtų rengtis, kviestų vietinius chorus ir juos atsivežtų, iškalno organizuotų visus lietuvius, kad dalyvautų tam didžiuliam išvažiavime.

Turim išreikšti dėkingumą šv. Kazimiero dr-jos valdybai ir visiems nariams už užleidimą trilypei gegužinei parko, kurį minėta draugija buvo nusisamdžius birželio 13-tai. Dabar ji savo išvažiavimą turės birželio 6-tą, o mes 13-tą. Vienybėj ir sutarmėj viską galima padaryti.

Pirmas LRKSA Connecticut Apskrities Parengimas

Balandžio 24, 1937, šeštadienį, 7:30, Šv. Trejybės lietuvių parapijos mokyklos svetainėj, Broad ir Capitol Ave., Hartford, Conn., yra rengiamas Conn. apskrities balius arba šokiai. Komisija yra išrinkta apskrities suvažiavime ir deda pastangas, kad kuo geriausia surengti. Komisijos sąstatas: St. Lusas iš Waterbury, Antanas Mazalas, Jr., Valerija Kaunietytė iš Hartford. Komisija prašo visų kuopų remti agitacija ir tikietų platinimu. Komisija visų kuopų raštininkams jau išsiuntinėjo tikietus pardavinėjimui. Kaina tik 35c. Padirbėkime, o rezultatai bus geri.

Trijų Kuopų Valdybų Susirinkimas

Vasario 16, Lietuvių Nepriklausomybės dienoje, LRKSA, LRKMS ir LDS kuopų viršininkai turėjo susirinkimą trilypės gegužinės reikalu. Ta gegužinė įvyks birželio 13, New Britain, Conn. Valdybon pateko: pirm. A. K. Mazalas, vice pirm. A. J. Kaunietis, rašt. J. Leonaitis.

Valdyba ir komisijos darbais pasiskirstė šiaip: skelbimų rinkimui: B. Sitkus ir K. Tamošiūnas; užkviesti šv. Cecilijos chorą — Kučiūnienė. Hartfordas šv. Cecilijos chorą nusiveš į New Britain. Sukėlimui lėšų rengiamas balius gegužės 1,1937, Lietuvių mokyklos svetainėj. Rengia visos trys Hartfordo kuopos.

Mirė Aldona Keršiūtė

Vasario 14, sekmadienį, 7:15 ryte, šv. Pranciškaus ligoninėj mirė Aldona Keršiūtė, 18 metų amžiaus.

Paliko nuliūdime tėvelius Antaną ir Oną Keršius, brolį Antaną ir sesutę Konstanciją Urbonienę.

Palaidota su šv. mišiomis vasario 16, 1937. Šv. mišias atnašavo klebonas kun. J. J. Ambotas.

Laidotuvėse dalyvavo daug jaunimo.

Laidotuvėse patarnavo graborius Antanas Venskūnas. Nelaimei ištikus, patartina visuomet kreiptis pas savuosius lietuvius, o ne pas kitataučius.

Keršių šeimai ir visai giminei nuliūdimo valandoje LRKSA 89 kp. nariai ir visa Conn. apskritis (nes A. Keršis yra Conn. apskrities steigėjas) reiškia giliausią užuojautą!

A. J. Kaunietis,
Conn. apskr. rašt.

FOREST CITY, PA.

Minės Susivienymo Jubiliejų

Sekmadienį, balandžio 4, L. R. K. S. A. 2 kuopa minės Susivienymo 50 metų sukaktuvių jubiliejų. Yra užkviesta keletas gerų kalbėtojų, kai kurie iš jų dar tik pirmu kartu kalbės Forest City. Taipgi yra užkviesti Wyoming Klonio dzimdziai juokdariai, kurie atvažiuos su nauja ir dar negirdėta programa. Jie padainuos gražių dainų ir prijuokins visus iki sočiai.

Šis svarbus parengimas įvyks parapijos svetainėj. Prasidės 7:30 val. vakare.

L. R. K. SUSIVIENYMO DVASIOS VADO PRANEŠIMAS

Šiuomi pranešu L. R. K. Susivienymo kuopų valdyboms, kurios dar neprisiuntė į Centro Raštinę 1936 metų kuopos narių velykinės liudymą, kad trumpame laike prisiųstų, nes kitaip bus suspenduoti.

Ten, kur yra lietuviška parapija, kuopos raštininkas gali visų narių atlikusiųjų velykines pareigas sąrašą, su klebono liudymu, prisiųsti į Centro Raštinę. Kur nėra lietuviškos parapijos, kiekvienas narys-ė prisiunčia iš tos bažnyčios klebono, kurioj atliko velykines pareigas.

Taipgi primenu, kad Velykinės priedermės atlikimas šiemet prasidėjo nuo pirmo Gavėnios sekmadienio, vasario 14 d. ir tęsias iki Šv. Trejybės sekmadienio, gegužės 23 d., įimant. Raginu visus Susivienymo narius-es tame laikotarpy išpildyti mūsų Motinos Bažnyčios įsakymą: **"Eik išpažinties bent vieną kartą metuose ir priimk šv. Komuniją apie Velykas savo parapijoje."**

KUN. A. P. BALTUTIS,
Centro Dv. Vadas

LRKSA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

CLEVELAND, Ohio. — 8 kuopos susirinkimas bus kovo 1-ma diena 7:30 val. vakaro Lietuvių Salėje, 6835 Superior Ave.

CLEVELAND, Ohio. — 50 kuopos susirinkimas bus kovo 4-ta dieną 7:30 val. vakare Lietuvių salėj. Visi nariai prašomi susirinkti ir savo duokles užsimokėti.

DONORA, Pa. — 88-tos kuopos susirinkimas bus vasario 28-tą dieną Šv. Juozapo parapijos bažnytinėj salėj. Malonėkit visi būti ir naujų narių atsivesti.

HARTFORD, Conn. — 89 kuopos susirinkimas bus vasario 28-tą dieną po sumos, parapijos svetainėje, 41 Capitol Ave.

MASPETH, L. I., N. Y. — 108 kp. susirinkimas bus kovo 1-mą dieną Atsimainymo Viešpaties Jėzaus parapijos svetainėj, 7:30 v. v.

MANCHESTER, Conn. — 164 kp susirinkimas bus vasario 28-tą dieną 2 val. po pietų, po Nr. 89 Birch St.

DAYTON, Ohio—191-mos kuopos susirinkimas bus kovo 1-mą dieną 7-tą val. vakaro šv. Kryžiaus parapijos svetainėj.

LINDEN, N. J. — 200 kuopos susirinkimas bus kovo 2-trą dieną A. Rupšio šalėj, kampas Wood Ave ir 16th St. Pradžia 7:30 val. vakaro. Visi nariai malonėkit dalyvaut.

COLUMBUS, Ohio. — 235 kuopos susirinkimas bus vasario 28-tą dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

SIMPSON, Pa. — 271-mos kuopos susirinkimas bus vasario 28-tą dieną Igno Stungio salėje.

WAREHOUSE POINT, Conn. — 294 kuopos susirinkimas bus vasario 28-tą, 1 val. po pietų. Prašomi visi nariai susirinkti, nes turime daug svarbių dalykų, kurių du ar trys nariai negali išrišti. Klaidų klaidos turi būt baigtos šiame susirinkime.

A. E.

LRKSA 2 kuopa prašo vietinių draugijų nieko tą vakarą nerengti, o atsilankyti ir sykiu visiems paminėti mūsų brangios organizacijos jubiliejų.

J. Purickis, 2 kp. rašt.

NEWARK, N. J.

19-36 kp. susirinkimas bus kovo 8-tą, 8 val. vakare, šv. Jurgio draugijos salėje, 180-2 New York Ave.

J. Mikalauskas, rašt.

Kiekvieno nario prievolė įtraukt į Susivienymą nors vieną naują narį.

MARIJONŲ VEDAMŲJŲ PAMALDŲ TVARKARAŠTIS

Gavėnios Metu

CAMBRIDGE, Mass., kun. Prano Juškaičio klebonaujamoje bažnyčioje, misijos, vasario 8—21, kun. Adomas Morkūnas, MIC.

BROOKLYN, N. Y., kun. Kazimiero Paulionio klebonaujamoje bažnyčioje, misijos, vasario 21—28, kun. Juozas Vaškevičius, MIC.

NEW PHILADELPHIA, Pa., kun. Mozūro klebonaujamoje bažnyčioje, misijos, vasario 22—kovo 7, kun. Adomas Morkūnas, MIC.

PROVIDENCE, R. I., kun. Juozo Vaitekūno klebonaujamoje bažnyčioje, kovo 4—7, kun. Alponsas Jagminas.

SHENANDOAH, Pa., kun. Juozo A. Karaliaus klebonaujamoje bažnyčioje, 40-tės atlaidai, kovo 7—9, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

LOWELL, Mass., kun. Prano V. Strakausko klebonaujamoje bažnyčioje, vasario 7—10, kun. Juozas Vaškevičius, MIC.

BROOKLYN, N. Y., kun. Juozo Aleksiūno klebonaujamoje bažnyčioje, misijos, kovo 8—16.

WATERBURY, Conn., kun. Juozo Valantiejaus klebonaujamoje bažnyčioje, novena į šv. Juozapa, kovo 11—20, kun. Juozas Mačiulionis ir kun. Adomas Morkūnas, MIC.

BOSTON, Mass., kun. Prano Virmauskio klebonaujamoje bažnyčioje, kovo 14—16, kun. Alponsas Jagminas, MIC.

BROCKTON, Mass., kun. Juozo Švagždžio klebonaujamoje bažnyčioje, kovo 15—28, misijos, kun. Juoz. Vaškevičius, MIC.

MASPETH, N. Y., kun. Jono Balkūno klebonaujamoje bažnyčioje, misijos, kovo 21—28, kun. Alponsas Jagminas, MIC.

GIRARDVILLE, Pa., kun. Mykolo Daumanto klebonaujamoje bažnyčioje, misijos kovo 22—28, kun. Adomas Morkūnas, MIC.

Velykų Metu

OMAHA, Nebr., kun. Juozo Jusevičiaus klebonaujamoje bažnyčioje, misijos kovo 31—balandžio 11, tėvas generolas kun. Andrius Cikoto, MIC.

PITTSBURGH, Pa., kun. V. Vainoro klebonaujamoje bažnyčioje, misijos, balandžio 5—13, kun. Adomas Morkūnas, MIC.

LAWRENCE, Mass., kun. Prano Juro klebonaujamoje bažnyčioje, balandžio 5—13, kun. Juozas Vaškevičius, MIC.

SHENANDOAH, Pa., kun. Juozo A. Karaliaus klebonaujamoje bažnyčioje, misijos, balandžio 19—gegužės 2, tėvas generolas kun. Andrius Cikoto, MIC ir kun. Adomas Morkūnas, MIC.

PHILADELPHIA, Pa., kun. Igno Zimblio klebonaujamoje bažnyčioje, gegužės 31—birželio 6, misijos, kun. Adomas Morkūnas, MIC.

CICERO, Ill., kun. Jeronimo Vaičiūno klebonaujamoje bažnyčioje, novena į šv. Antaną, birželio 4—13, tėvas generolas kun. Andrius Cikoto, MIC.

Barbara Stanwyck sako:

"Luckies turi didelį pasisekimą su mano gerkle"

"Pasirodžius kalbantiems paveikslams, mano patyrimas scenoje ant Broadway suteikė man progą filmose. Savo gerklės priežiūra pasidarė man svarbiu dalyku, tad aš persimainiau į Luckies — lengvą užsirūkymą. Žinoma aš rūkau kartas nuo karto ir kitus cigaretus, bet anksčiau ar vėliau aš grįštu atgal prie Luckies. Jie turi didelį pasisekimą su mano gerkle ir mano skoniu."

Barbara Stanwyck

RKO RADIO PICTURES ŽVAIGŽDĖ
DABAR LOŠIANTI FILMOJE
"THE PLOUGH AND THE STARS"

Neseniai buvo padaryta savarankiškas tyrinėjimas tarp profesionalių vyrų ir moterų – advokatų, gydytojų, paskaitininkų, mokslininkų, ir tt. Iš tų, kurie pasisakė rūką cigaretus, daugiau negu 87% pareiškė, jog ypatiškai jie labiausia mėgsta lengvą užsirūkymą.

To pamėgimo protingumą patvirtina p-lė Stanwyck ir taipogi kiti vadovaujanti radio, scenos, filmų ir operos artistai. Jų balsai yra jų turtas. Štai kodėl tiek daug iš jų rūko Luckies. Jūs taipogi galite turėti Luckies – lengvo užsirūkymo, laisvo nuo tūlų šiurkščių erzinančių priemaišų, išvalytų išimtino "It's Toasted" proceso gerklės apsaugą. Luckies yra malonūs gerklei.

PUIKIAUSIAS TABAKAS—
"DERLIAUS GRIETINĖ"

Lengvas Užsirūkymas
"It's Toasted"–Jūsų Gerkles Apsauga

PRIEŠ KNITEJIMUS—PRIEŠ KOSULĮ

Copyright 1937, The American Tobacco Company

JAUNIMO KAMPELIS

SIAURAS TAKAS IŠ NAMŲ...

Siauras takas iš namų
į pasaulį mane vedė.
Motinos maldų baladė
palydėjo iš namų.

Bėk, keleli, tik pramintas —
švies jaunų dienų žibintas,
šviesdamas tai ves
į slaptų gelmes.

Tegu blaško, tegu mėto
vėjai įžūliai —
burtų soduos mums žadėta
aukso obuoliai.

Bėk, keleli, tik gėlynais!
Guosimės daina,
kol kalnais ir vandenynais
atsišauks dalia.

Siauras takas iš namų,
platus gi į juosius,
nes po metų klystamų
grįždami dainuosim!..

Kazys Inčiūra

V. UŽDAVINYS LIETUVIŲ JAUNIMO TARPE

Sioux City, Iowa. — Vasario 6 dieną Sioux City lietuvių kolonijos jaunimas turėjo savo šventę—žaislus ir vakarienę, kurioje dalyvavo mūsų klebonas kun. J. Česna ir to vakaro organizatorė ir vedėja muzikė vargonininkė Petroniūtė.

Visiems buvo didelis siurpryzas, kai tik pradėjus vakarą, atvyko visai netikėtai pas mus svečias iš Lietuvos V. Uždavinys, kurį pakvietėm vakarienei. Su juo sykiu atvyko ir broliai Motūzai. Jie visi trys vyko į Omaha, Nebraska.

Svečias V Uždavinys papasakojo mums plačiai apie Lietuvą ir Lietuvos reikalus, prašė atsilankyti į Lietuvą ir nepamiršti lietuvių kalbos. Apie Lietuvą mes dažnai labai keistų kalbų girdėdavome, girdi, ten nieko gera nėra, ten tik purvas, nešvarumai ir skurdas. Iš V. Uždavinio patyrėme, kad Lietuva, atgavusi savo nepriklausomybę, dabar padarė didelę pažangą, kad Lietuvoje yra geras lietuvių teatras, puiki opera, kad Lietuva turi daug gerų mokyklų, universitetą, konservatoriją, kad lietuvių jaunimas moka sportuoti ir tt. Vis tai mums buvo naujiena, nes iš mūsų jaunimo niekas Lietuvoje nebuvo. Dabar jau nebijosime ten parvažiuoti ir kaip tik gausime progą, tikrai ir važiuosime aplankyti savo tėvų žemę. Uteną. Debeikius, nes iš ten mūsų tėvelių dauguma čia gyvena.

V. Uždavinys paliko mums gražią atmintį ne tik savo gražia kalba, bet ir knygomis, kurias jis mums čia padovanojo.

Svečiui dėkojo trumpomis kalbomis keli jaunuoliai, klebonas kun. Česna ir muzikė Petroniūtė. Jei šį tolimą kampelį dažniau Lietuvos svečiai aplankytų, tai ir mes būtume artimesni Lietuvai ir lietuvių tautai. Mums čia trūksta lietuviškos šilimos, trūksta šilto lietuviško žodžio ir žinių.

Jonas Marčiulaitis

PAMINĖJO LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ

Minersville, Pa. — Šv. Pranciškaus parapijos mokyklos mokiniai surengė įspūdingą operetę, "Ten mano širdis traukia," kurią išpildė vasario 21 d., paminėjimui Lietuvos nepriklausomybės šventės: Vaidino: Rita Milušiūtė, Birutė Padelskiūtė, Mildreda Malackaitė, Ona Venckiūtė, Pranė Tusonaitė, Katarina Miliauskaitė, Elena Sakalinskaitė, Julė Danalevičiūtė, Regina Sitkiūtė, Marijona Kušlikaitė; kalbėjo kun. Antanas Petraitis iš Eržvilko parapijos.

"Mūsų vėliava" išpildė mažyčiai, "Oi, pasakyk, mergyt" — 5-to skyriaus mergaitės, "Lietuvos akrobatai"—6 sk. bernaičiai, "Lietuviški šokiai" — 2 ir 3 sk. mergaitės, "Lietuvos jūrininkai" —4 ir 5 sk. bernaičiai, "Lietuvos muzikantai" — 3 sk. bernaičiai, "Senoviški šokiai" — 4 sk. mergaitės, "Pavasarininkų drilius"— 7 ir 8 sk. bernaičiai, Lietuvos himnas—visi.

Valerija Sutkevičiūtė

LIETUVIS JAUNIKAITIS PASIŽYMĖJO

Hartford, Conn.—Pranas Mončiūnas šiomis dienomis susilaukė garbės. Jisai lanko Connecticut State College, Storrs. Jisai ten yra senior. Jis vėl išrinktas Theta Sigma Chi Fraternity prezidentu (tasai fraternity yra seniausias kolegijoje). Jisai yra prezidentu State College artistų-vaidintojų, studentų metinės knygos arba metraščio reikalų vedėjas ir tt. Džiaugiamės jauno lietuvio gabumais ir populiariškumu. Linkime jam ir toliau pasisekimo baigti mokslus ir paskui patarnauti lietuviams. Toj pačioj kolegijoj, rodos, randasi daugiau lietuvių. Pranas kilęs iš gerai žinomos Mončiūnų šeimynos, Hartforde.

IŠ BASKETBOLO RUNGTYNIŲ

Hartford, Conn.—Aną sekmadienio vakarą waterburiečiai vyčiai lošė prieš Hartfordo vyčius, taipgi abiejų miestų jaunesniųjų komandos irgi žaidė.

Laimėjo jaunesnieji hartfordiečiai ir vyresnieji waterburiečiai. Žaidimai buvo smarkūs ir buvo daug žmonių.

Vasario 27-tą hartforidečiai vyks į Waterbury vėl imtis su waterburiečiais ir šį kartą pasirįžę juos supliekti.

Didelis Lydys

Kartą Goethė per savo kambario langą pastebėjo, kaip berniukas po švarku paslėpęs didelį lydį selino iš virtuvės per parką.

— Ei, jaunuoli! — šūktelėjo jam Goethė.

— Ką įsakysit Ekscelencija?—pramykčiojo nusigandęs berniukas.

— Aš tau pasakysiu,—skubiai atsakė Goethė—kad tu ateityje, kai norėsi mano žuvis vogti arba ilgesniu švarku apsivilktum, arba mažesnę žuvį paimtum!

WPA ATNAUJINA ISTORIŠKAS VIETAS

Beveik kiekviena vieta, kuri tik surišta su Jurgio Washingtono gyvenimu, yra dėkingos tautos pažymėta, ir tinkamai užlaikyta. Kiekvieną dieną ilgos eilės svečių lanko Washington'o atminties vietas, kurių gana daug randasi valstijose prie Atlantiko pakrančio.

Bet mūsų kiti didvyriai netaip plačiai atminty laikomi. Dauguma beveik visai užmiršti; jų patarnavimo žmonijai beveik niekas nei nepamena; jų namai sugedę ir net akmeniniai paminklai, paženklinimui jų palaidojimo vietų, kartais į dulkes pavirtę.

Taip buvo su Pierre Charles L'Enfante, kuris taip puikiai išplanavo garsų ir neišpasakytai gražų Washington'o miestą, mūsų sostinę, ir tik pasaulinio karo laiku kokis nors patriotiškumas privertė suieškoti jo kapą ir perkelti jo kaulus į Arlington kapines.

Ir taip buvo su labai daug mūsų garsiųjų atsižymėjusių mokslė ir politikoje vyrų. Tik paskutiniais laikais padėtis eina geryn WPA pradėjus istoriškas vietas atnaujinti.

Jau pataisytas pulk. Charles A. Lindberg'o jaunystės namas, Roanoke Salos, su Fort Raleigh netoli North Carolina kranto. Salą pirmu kartu apgyveno 1584 m. elizabetiečiai, vadovaujant Sir John White. Tai yra gimimo vieta Virginia Dare. Mažai žmonių šioje šalyje žino, kad Virginia Dare buvo pirmas baltas kūdikis šioje šalyje.

Sir John namas—pirmas Amerikos gubernatoriškas palocius yra tarpe pertaisytų istoriškų vietų.

Pataisymbas Ephraim McDowell'o namo Danville, Kentucky valstijoj primena garsų gynekologą ir pilvinės chirurgijos pradėtoją. Milijonai moterų šiandien gyvos vien tik dėl šio žmogaus pastangų, bet jos visai nei nežino nei niekad negirdėjo jo vardo. Kentucky valstijos medikališka draugija pereitais metais nupirko namą ir pavedė Kentucky State Park Board. WPA pristatė pinigus atnaujinimo darbui.

Garsus yra Whitfield namas, kurį Rev. Henry Whitfield pastatė Guilford, Connecticut valstijoj, net 17-tame šimtmetyje, ir tą namą jo kolonija vartojo, kaip susirinkimo vietą, o vėliau, kada indijonai juos užpuolė, tas namas buvo jų drūtvietė. Šį namą WPA darbininkai irgi atnaujino. Šis namas stovės dar kitą šimtmetį. Pastatytas 1639, yra vienas iš seniausių namų Connecticut valstijoj.

Georgia valstijoje "Liberty Hall" Alexander Hamilton Stephens namas, konfederacijos vice-prezidento pastatytas prieš naminį karą, yra istoriška ir viešo pasilinksminimo vieta. Žemės turi apie 900 akrų ir WPA darbininkai turėjo visą žemę apdirbti, kada jie taisė namą.

Tarpe kitų atnaujintų vietų yra Trent House, kurį pastatė pulk. William Trent, Trentone, New Jersey valstijoje.

Old Town Hall Fairfield, Connecticut valstijoj, irgi atnaujinta, taip pat Lincoln Pioneer kaimas Rockport, Indianoj; Hanby House Westville, O., kur Benjamin Russell Hanby parašė garsią dainą "Darling Nellie Gray," sena ginklinyčia senoj New Castle, Delaware; taip pat grupę fortų, tarp kurių randame Fort Loudoun netoli Loudoun miesto, Tennessee valstijoj; Fort Holmes Mackinaw saloj, Michigan; Fort Schuyler New Yorke, Fort Negley Nashville, Tennessee, ir Fort Hall Boise, Idaho.

1921 m. gegužės 20 d. Hymansas pasiūlė savo projektą, kuriuo Lietuvą kartu su Vilnium norėjo prikergti prie Lenkijos.

VARTOK KORNŲ DEGTINĘ KŪDIKIŲ GELBĖJIMUI

Gydytojai Prirašo Gyduoles Kūdikiams Gimusiems su Užblokuotais Vidurėliais

PATARIA SKUBIĄ OPERACIJĄ

(Pagal Philadelphia Evening Bulletin)

Daug kūdikių, kurie miršta pirmose gyvenimo dienose, dėlto, kad jie gimsta su netvarkiais viduriais, rasi, būtų išgelbėti skubia operacija—su "gera kornų degtine" ir lokaliais anestetikais, kaip geriausiais skausmų malšintojais.

Tokią mintį iškėlė metinis Bostono Gydytojų draugijos ir Philadelphijos Gydytojų Akademijos susirinkimas įvykęs universiteto ligoninėj.

"Aš turiu ideją, kad yra daug daugiau tokių keisų (vidurių netvarkos), negu mes žinome," pastebėjo daktaras William E. Ladd, Hartfordo universiteto medikalės mokyklos klinikalis profesorius ir vienas iš vadovaujančių tautoje vaikų gydytojas. "Aš manau, kad prižiūrėtojai ir kūdikių specialistai jų nepripažįsta ir kūdikiai miršta pirmos savaitės ar dešimties dienų gyvenimo laikotarpy."

Tokia yra Pennsylvania universiteto gydytojo nuomonė apie kornų degtinės ir lokalių anestetikų kombinaciją. Kūdikiui duodama žįsti audeklo gabalą sumirkytą degtine ir cukrumi, po to yra pritaikomi lokaliniai anestetikai. Sunku yra pritaikint kitus būdus dėl tokių jaunų kūdikių.

Pirmoji operacija buvo pradėta su penkių dienų amžiaus kūdikiu ir jis buvo maitinamas per devynis sekančius mėnesius per trūbelę, kuri susiriešė su vidurėlių antrąja mažąja dalimi. Sulaukus devynių mėnesių, buvo įvykdinta kita operacija, suvienijant pilvelį su neveikusiomis vietomis. Kūdikis pirmą kartą galėjo sekmingai pavartot savo vidurėlius. (Sk.)

KUN. J. BRUŽIKO, S. J. ADRESAI

Nuo vasario 7 iki 21 d.: 64-26 Perry Ave., Maspeth, N. Y.

Nuo vasario 22 iki 28 d.: 16 Chandler Ave., Miners Mills, Pa.

Nuo kovo 1 iki 7 d.: 12 St. Casimir's St., Westfield, Mass.

Nuo kovo 7 iki 14 d.: 260 East Main St., Amsterdam, N. Y.

Nuo kovo 15 iki 28 d.: 3426 Parthenais St., Montreal, Canada.

Nuolatinis adresas: Rev. J. Bruž-

ŽIEDELIAI

Iš Angliško Vertė
KUN. ANT. M. KARUŽIŠKIS

(Tęsinys)

III.

NEKALTYBĖ

Nekaltumas, tai skaistybė, kuri yra puiki ir nesutepta ir sielos ir kūno dorybė.

Ir kadangi mūsų sielos ir kūnai buvo pašvęsti Dievui krikštu, kuriuo jie buvo padaryti Jėzaus Kristaus nariais ir gyvomis Šventosios Dvasios bažnyčiomis, todėl mes turėtume užlaikyti nesuteptą, it leliją, skaistybės dorybę.

Kuo meilumas ir puikumas yra gėlėms, kuo šviežumas ir tyrumas yra vandeniui, kuo melodija ir sutarimas yra garsui, tuo širdžiai yra nekaltumas. Skaistybė daro angelus iš žmogiškų būtybių ir tu esi angelas, jei žinojai, kaip ją užlaikyti. Nekaltybė yra gerai užvardinta Angeliška Dorybe. O, kaip gražus yra, pavyzdin, skaistus jaunuolio drovumas, kokiu priimtinu jis jį padaro Dievo akyse! Jo išvaizda yra, it atspindis Paties Dievo išvaizdos.

"Kūdikis," Rousseau sakė, "kurs nėra nedorai gimęs, kurs užlaiko savo nekaltumą per dvidešimt metų, yra šiame amžiuje kuo meiliausias ir dosniausias žmogus."

Arba kaip jūs galite nurodyti man ką nors labiau įvertinamo, kaip kuklumas. Kokį sužavėjimą, kokį puikumą kuklumas skleidžia ant jaunuolio apsiėjimo ir viso pasielgimo. Kokis palankus pranašaujantis ženklas ir tvirta viltis likusiam gyvenimui.

Žiūrėkime todėl, kad nieko nešvaraus neįeitų į Dievo bažnyčią, kuria mes patys esame, kad užrūstintas Jis jos neapleistų.

Bet kaip gali kas pasilikti skaistus? Ar yra galima visiems pasilikti tokiais? O, brangusis jaunas Prieteli, skaistybė, jei melsies Dievo pagalbos, nebus taip sunki įgyti, nei taip sunkus jungas panešti, kaip tu gal įsivaizduoji. Priešingai, ji yra galima per Dievišką Malonę; ir ji yra laisvė, ramybė, saldus išskyrimas nuo karčios sielvartos, gi priešingoji nedorybė užgauna ir padaro ir sielą ir kūną nelaimingais.

Deja, žmogus, kuomet buvo garbėje, nesuprato. Bet "Palaiminti nesuteptos širdies, nes jie matys Dievą." (Šv. Mato V, 8).

Į SVEIKATĄ! TARSI LIETUVOS DEGTINĖ

TAMSTĖLE, AŠ TOKIUS GĖRIMUS MĖGIU

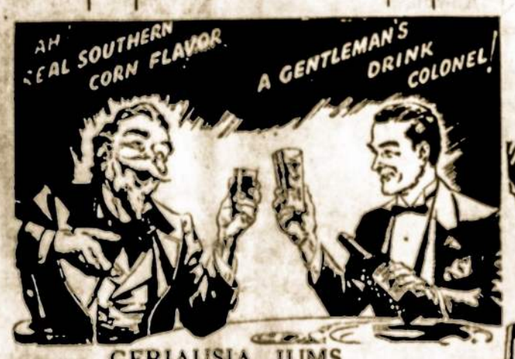

GERIAUSIA JUMS
DEGTINĖ
TAI LABAI GERO IŠDIRBIMO
COUNTRY GENTLEMEN
GOLDEN CORN WHISKEY
100 procentų stiprumo. Neveltui ją vadina

COUNTRY GENTLEMEN
GOLDEN CORN WHISKEY
Turi Lietuviškos Degtinės Skonį ir Kainuoja
80c PANTĖ $1.50 KVORTA

REIKALAUKITE PRIE VISŲ BARŲ
VISOSE JUNGTINĖSE VALSTYBĖSE

KASKO DISTILLERS PROD. CORP.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį Skyrių Tvarko ir Prižiūri
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

DANTISTO KEDĖ

Rašo Dr. G. I. BLOŽIS

Beveik kiekvienas bijosi dantų gydytojo kedės. Tačiau ta kedė nėra tokia baisi, kaip daugeliui atrodo. Faktas yra tas, kad ta kedė gali apsaugoti nuo tikrai nemalonių ir skaudžių ligų. Visa bėda, kad žmonės perdaug ilgai bando išsisukinėti ir surasti priežastį, kodėl jie pas dantistą neturi eiti. Jie, kaip yra sakoma, patys save bando apgauti: na, paskaudės, paskaudės ir praeis. Didelis čia daiktas. Pavojaus gyvybei juk nėra.

Jei kiek smarkiau pradeda skaudėti, tai bandoma naminiais vaistais skausmus pašalinti. Žmonės ir didelį skausmą pasirengę yra pakęsti, kad tik nereikėtų į dantisto kedę atsisėsti. Mat, nėra smagu, kai dantų gydytojas su visokiais instrumentais makaruoja po burną.

Tiesa, didelio smagumo nėra. Tačiau vis dėlto daug geriau iš dviejų blogumų pasirinkti mažesnį. Stabdyti skausmą su naminiais vaistais tikrai nepatartina. Žinoma, kai kuriais atvejais tatai pasiseka padaryti. Vienok reikia neužmiršti vieno dalyko: jei dantį skauda, tai yra ir priežastis. Todėl itin svarbu tą priežastį surasti ir pašalinti. Aišku, kad tokiu atveju naminiai vaistai nieko čia nepadės.

Kai danties skausmas pranyksta, tai žmogus paprastai mano, jog viskas yra tvarkoje. Bet tai didelė klaida. Tiesa, pasitaiko, kad danties gyvis (nervai) numiršta ir pradeda pūti. Tada skausmo nėra, vienok gyvio puvėsiai įsigauna į žmogaus organizmą ir jį nuodija.

Kai kuriais atsitikimais tie nuodai puvėsių pavidale mažai tekenkia sveikatai, tačiau kitais atsitikimais jie yra tikrai pavojingi. O tai pareina nuo tikrų aplinkybių. Kada puvėsiai arba pūliai išeina tiesiai į burną, tai juos visokios virškinimo sultys beveik visai sunaikina. O tai reiškia, kad sveikatai nedaug žalos tepadaroma.

Bet nevisada taip yra. Gana dažnai pasitaiko vadinamieji akli pūliavimai. Tai reiškia, kad danties gyvis genda ir pūva, tačiau pūliai ne į viršų (atseit, ne į burną išsiveržia), bet patenka tiesiai į kraują.

O tai jau rimtas reikalas. Patekę į kraują, pūliai yra savo rūšies nuodai. Tiesa, silpni nuodai, bet vis dėlto nuodai, kurie per ilgą laiką labai daug žalos gali padaryti.

Šiandien niekam nėra paslaptis, kad dėl sugedusių dantų žmogus gali apsirgti reumatizmu, širdies, inkstų, sąnarių ir kitokiomis ligomis. O tai jau blogas dalykas. Blogas dėl to, kad kartkartėmis sudaro pavojų net gyvybei. Ar maža žmonių miršta širdies ligomis. Tikrai labai daug. Ir kai kurie tų žmonių būtų išvengę širdies ligų, jeigu jie būtų daugiau dėmesio kreipę į dantis.

Taigi, kaip matote, dantų skaudėjimas tam tikrais atvejais yra rimtas dalykas. O jeigu taip, tai pravartu dantimis labiau ir susirūpinti. Kitaip sakant, reikia kartkartėmis aplankyti dantų gydytoją ir įsitikinti, jog su mūsų dantimis viskas yra tvarkoje. Jei mes taip žiūrėsime į tą reikalą, tai ir dantisto kedė nebebus mums baisi. O juo labiau, kad sėdėdami toje kedėje mes galėsime patirti tai, kokioje būklėje yra mūsų dantys.

Įdomus ir Skaitytinas Kiekvienai Inteligentei Lietuvos Moterų Žurnalas

NAUJOJI VAIDILUTĖ

1937 metais padidinta—64 puslapių. Iliustruota. Skyrius Namų Žydinys. Prenumerata užsieny 15 lt.

Adresas: Kaunas, Laisvės alėja 3 b., Lithuania.

"NUSIŠYPSOK"

Surašė J. K. M.

JUOKAI! JUOKAI! JUOKAI!

VIENATINĖ TOKIA KNYGA LIETUVIŲ KALBOJ

Tik ką išėjo iš spaudos.

160 įvairių įvairiausių juokų. 150 didelių puslapių

Ant puikiausios popieros su gražiais apdarais.

Kaina tiktai $1.00

LAIDA APRIBOTA. SKUBĖKITE UŽSISAKYTI!

KALBĖTOJAI—štai pilnutėlė knyga parinktų juokų jums viešai bekalbant panaudoti ir savo klausytojus prajuokinti.

TEATRŲ RENGĖJAI—štai medžiagos ruošiant scenai veikalėlius. Publika šiomis dienomis ištroškusi gerų juokų.

LIGONIAI—štai neišsemiamas šaltinis linksmo ūpo sukėlimui ir nuoboduno išblaškymui. Jūsų prieteliai negalėtų tinkamesnės dovanos jums suteikti.

TĖVAI—štai proga įsigyti sveikų ir švarių juokų knygą savo vaikučiams prigimtoj kalboj vakarais paskaityti.

KELEIVIAI—štai vieniems keliaujant draugas, kuris per visą kelionę juokins ir kaip bematant prabėgs laikas.

Šią knygą nusipirkę nesigailėsite užtai, kad tai retenybė mūsų kalboj. Nepamirškite, kad tai ne vienam paskaitymui tokia knyga su tokiais juokingais nupasakojimais. Pakartotinai teks tą knygą susiieškoti ir iš naujo skaityti. Tad pasinaudokite proga ir kol jų esama įsigykite sau ir savo draugams.

Reikalaukite
"GARSO" ADMINISTRACIJOJ
P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

Šeimininkės! Jeigu Jūs Norite Gaminti Gerus Valgius, Gėrimus ir Gerai Šeimininkauti, Įsigykite Knygą

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS

Šioj knygoj yra nurodymai, kaip pagaminti visokias sriubas, mėsas, daržoves, kiaušinienes, pyragus ir pyragaičius, pajus ir pudingus, žuvis, duonas, konservus, prezervus, paukštienas, prieskonius; kaip pagaminti vyną ir midų; ir kiti naudingi paaiškinimai.

Kaina Vienas Doleris

Kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KORESPONDENCIJOS IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE

DETROIT, MICH.

Lietuvis Kandidatas į Teisėjus

Mūsų kolonijos lietuviai sutartinai darbuojasi, kad adv. Al. Conrad (Kundrotą) išrinkus Common Pleas teisėju. Komitetas deda pastangas vesdamas kuo plačiausią agitaciją. Jis kreipėsi į visus Detroito lietuvius balsuotojus, kad kovo 1 d. pasistengtų atiduoti balsą už Al. Conrad, balsuotų tik už vieną savo kandidatą, tas daug pagelbės.

Vasario 28 d. Lietuvių svetainėj 5 val. po pietų bus didelis koncertas ir prakalbos adv. A. Conrad išgarsinimui. Programa bus svarbi, o įžanga tik 15c. Prašome prijaučiančius tam darbui dalyvauti

Spaudos rėmimo darbas uoliai varomas. Katalikiški laikraščiai užrašinėjami po namus. Pasižadėjo pavaikščioti Jonas Paplinskas, pavyzdingas katalikas, mylintis lietuvių spaudą ir pasiryžęs dėl jos darbuotis.

Rap.

DAINUOKIM

"Garsas" išleido vadinamus "SONG SHEETS" su daugeliu gražių lietuviškų ir amerikoniškų dainų, kurios yra tinkamos dainuoti bankietuose, krikštynose ir visokiuose suėjimuose. Keturių puslapių 36 dainos. Kaina 5 centai. Imantiems daugiau didelė nuolaida.

Užsisakykit tuojau.

"GARSAS"
73 E. South St., P. O. Box 32,
Wilkes-Barre, Pa.

PAIN-EXPELLER
Smarkus ištrynimas — malonumas ir palengvinimas kuomet muskulai geliami.
PAIN-EXPELLER
žinomas lietuvių šeimoms jau per tris gentkartes.
ROBB'S ROYAL LINIMENT

HINSDALE, ILL.

Seminarijos Koplyčios Statyba Išnaujo Eina

Praeitą spalių mėnesį mirus 1-jam pirmosios Amerikos lietuvių seminarijos rektoriui a. a. kun. V. Kulikauskui, dėl ištuštėjusio statybos iždo koplyčios statyba buvo sustabdyta. Kuomet visuomenė patyrė keblią padėtį ir suskubo siųsti gausių aukų ir grįžus iš Romos marijonų provincijolui, koplyčios statyba iš naujo pradėta.

Galutinai susitarta su tinkavimo kompanija (plastering) ir koplyčios tinkavimo darbas tuojau pradėtas. Kadangi koplyčios statymo fondas buvo išsekęs ir patsai tinkas bus painus, ornamentalis, tat, ne lengva buvo rasti toki darbininkai, kurie darbą mokėtų ir atliktų už prieinamą kainą. Džiugu tat pranešti, jog šis didžiausis iš neatliktųjų darbų jau pradėtas ir pusė reikalaujamo kapitalo jau surinkta.

Su šia džiuginančia žinia seka pranešimas, kad seminarijos auditorium, arba salė, kuri randasi koplyčios apačioje, nutarta palikti netinkuota ir be grindų. Prie šio nuosprendžio privertė statymo fondo padėtis.

Malonu pažymėti, kad Marijonų darbų rėmėjai gausiai prisidėjo prie seminarijos koplyčios statymo. Gauta bent kiek aukų iš kiekvieno kampelio, kur tik lietuviai gyvena. Tėvai Marijonai ir seminarijos auklėtiniai iš to daro išvadą, kad Amerikos lietuviai jų nelengvą darbą įvertina ir sulig išgalės padeda. Už tai Marijonų Vienuolijos nariai nuoširdžiai dėkoja ir kasdien meldžia Aukščiausiojo gausių malonių visiems tiems, kurie savo pinigėliu prisidėjo prie šio švento darbo.

Mirus mylimajam Tėvui Kulikauskui, aukštai gerb. Tėvui Jakaičiui teko atsakominga pareiga prižiūrėti statybos darbus ir juos užbaigti. Tėvas Jakaitis praneša, jog statybos iždas apytuštis. Tat kreipiasi į visus geruosius rėmėjus, kad ir tie, kurie jau aukojo, bet dar galėtų daugiau pagelbėti, yra labai nuoširdžiai prašomi skubiai ateiti į talką. Tie gi lietuviai, kurie prie šio garbingo darbo dėl nepalankių aplinkybių ligišiol negalėjo prisidėti, dabar labai nuoširdžiai kviečiami prisidėti Prašome aukas siųsti šiuo adresu: kun. J. Jakaitis, Marian Seminary, Hinsdale, Ill. *A. V. M.*

BROOKLYN, N. Y.

Milžiniškas Lietuvos Nepriklausomybės Paminėjimas

Vasario 14-tą katalikų ir tautininkų surengtas Lietuvos nepriklausomybės 19-tų metinių sukaktuvių paminėjimas pavyko kuo geriausia. Žmonių tiek sulėjo, kad daugelis turėjo grįžt namo—netilpo svetainėn.

"Amerikos" administratorius K. Vilniškis atidarė programą kalba pareikšdamas tikslą ir pristatė Karalienės Angelų parapijos chorą, kurs sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus ir sudainavo kelias dainas.

Sustojus visa publika pagerbė žuvusius už Lietuvos laisvę.

Kalba dr. Vencius. Primena, kad dr. J. Basanavičius atkalbėjo nuo lenkiškumo dr. V. Kudirką, kuris užsideges Lietuvos meile parašė Lietuvos Himną ir daug kitų veikalų. Nupiešė lenkų žiaurumus Vilniaus krašte, apie mūsų brolių pavergimą, jų kultūros įstaigų sunaikinimą. Sakė, kad lenkai primanytų, tai ir lietuvių kryžius nuo kapų išrautų, bet bijosi, kad juos perkūnas netrenktų.

Maspeth parapijos choras sudainavo kelias dainas. Kalba kun. J. Balkūnas. Jo kalbos turinys — atsiminimai, kaip jie pirmą Lietuvos nepriklausomybės apvaikščiojimą padarė dar Lietuvoje, Marijampolėj. Tai, sako, visas miestas nuo savo istorijos pradžios nebuvo matęs tokio entuzijazmo, kaip gimnazijos auklėtiniai, visa jaunuomenė ir liaudis maršavo gatvėmis, o išgamos, matuškos Rusijos garbintojai šaligatviuose rodė savo pašaipą, ką ir šiandien jie daro. Jie rengia Lietuvos laisvės sukaktuvių paminėjimą, bet, dėja, jie patys *laisvės* nei demokratijos nepažįsta, jie Lietuvą tik išjuokia.

Kalba Lietuvos vice konsulas P. Daužvardis. Jo kalbos turinys: Lietuvos kultūra, pramonė bei užsienio prekyba.

Pagalios trumpai kalba "Amerikos" redaktorius J. Laučka.

Tuomi pirma programos dalis užsibaigė.

Antroj programos daly Karalienės Angelų parapijos jaunimo beno muzika, po to sekė vaidinimas "Savanoriai," Lietuvos kovų už laisvę vaizdelis. Suvaidino Marijanapolio kolegijos, Thomson, Conn., studentai. Vaidinimas publikai patiko. Visi vaidilos čia gimę, augę jaunuoliai. Linkėtina jiems gerų pasekmių ir toliau lavintis, darbuotis ir žadint lietuvystės dvasią jaunoje kartoje. *P. Montvila*

DAYTON, OHIO

Rodė Lietuvos Paveikslus

Vasario 14, Barney Community svetainėj rodė Lietuvos gyvenimo paveikslus. Daug žmonių atsilankė ir visiems patiko. Pelnas parapijai.

Parapijos moterys rengia pramogą vasario 26 parapijos svetainėj. Pelnas skiriamas mokyklos statymui.

Mokyklos fondui Juozas Šlekys paaukojo šimtą dolerių. Nors Juozas savo šeimynos neturi, bet vistiek atjaučia parapijos ir jaunuomenės auklėjimo reikalus. Nuoširdžiai jam ačiū. Jei daug tokių atsirastų, neužilgo galėtūm [illegible]

WASHINGTON, D. C.

Lietuvos Nepriklausomybės Dienos Paminėjimas

Amerikos-Lietuvių draugija surengė dideles iškilmes paminėjimui Lietuvos nepriklausomybės 19-tų metinių.

Sekmadienio ryte, vasario 14, 1937 pradėjo dieną su šv. mišiom Immaculate Conception bažnyčioj, 8th ir N St. Northwest. Kunigas Juozas E. Giedra priklausantis prie šios bažnyčios, atlaikė šv. mišias. Pamokslą pasakė Father Cartwright, vyriausias Immaculate Conception bažnyčios kunigas. Tarp svečių buvo Lietuvos ministeris Povilas Žadeikis ir jo žmona poni Žadeikienė.

Po mišių susirinkom pas Scholl's pusryčių. Buvo linksmas susirinkimas. Kalbėjo dr-jos pirmininkas J. F. Brazinskas, kun. Juozas E. Giedra, ministeris Povilas Žadeikis.

Vakare susirinkom į Knights of Columbus salę išklausyti programos. Tarp svečių buvo kun. Juozas E. Giedros tėvai iš Baltimore, ministeris ir poni P. Žadeikis, kun. Cartwright, kun. Christopher iš Catholic University, kun. Mendelis iš Baltimore, Md., ir atkeliavusi pas dukterį poni Petkevičienė iš Pittston, Pa.

Dalyvavo Baltimorės radio grupė, kurią sudarė art. M. Čižauskienė, Marijona Mažeikaitė, Ona Česniūtė, Margarieta Anuliūtė, Olga Matulioniūtė, Ant. Jankūnaitė, Benediktina Jankūnaitė, artistas Jonas Čižauskas, T. Gray Jurgis Galkas, St. Benešiūnas, St. Jankūnas ir Augustas Adomaitis.

Sveikino F. McCann, District Deputy of Knights of Columbus.

"Lietuva Tėvynė Mūsų" sugiedojo washingtoniečių ir baltimoriečių grupės.

Washingtoniečių choras sudainavo "O Suzana" ir "Ant kalno karklai siūbavo.

Baltimoriečių kvartetas dainavo "Mes padainuosim."

Kelias dainas armonika pagrojo Augustas Adomaitis.

Baltimoriečių radio grupė sudainavo "O, kaip gražu čia," "Liūdėjimas," kompozicija p. J. Čižauskienės, ir "Ar aš berneliui nesakiau."

Washingtono kvartetas — Juozas Žemaitis, Juozas Kvedera, Sally Kaminskaitė ir Stella Bayko sudainavo "Salutai" ir "Brahm's Lullaby."

Trumpai kalbėjo kun. Juozas E. Giedra, kun. Christopher ir kun. Mendelis iš Baltimore.

Juozas Žemaitis dainavo solo: "Pas darželį trys mergelės," "Kur bėga Šešupė."

Washingtono choras sudainavo "Merginų ir vaikinų bėdos" ir "Dėdė atvažiavo."

Washingtono merginos pašoko: "Noriu miego," "Suktinį" ir "Klumpakojį."

Baltimore kvartetas sudainavo "Dzūkų daina" ir "Gedimino maršas."

Washingtono choras — "Gieda gaidelial."

Artistai J. ir M. Čižauskai sudainavo "Skambančios stygos" ir "Geležinio vilko maršas."

Kalbėjo Lietuvos ministeris Povilas Žadeikis.

Programos vedėju buvo dr. J. Brazinskas.

Akompanistais buvo p-lė Genovaitė Petkevičiūtė ir prof. H. W. Howard.

Salė, ypatingai scena, buvo išpuoštos Lietuvos ir Amerikos vėliavomis ir spalvomis.

* * *

Vasario 16-tą vietos Lietuvių draugiją gražiai priėmė Lietuvos atstovas p. Žadeikis.

J. J. Vaičikauskas

1692 m. Amerikos studentas.

HARTFORD, CONN

Lietuvos Nepriklausomybės Paminėjimas

Sekmadienį, vasario 14, vakare, mokyklos salėje, įvyko gražus ir iškilmingas Lietuvos nepriklausomybės šventės paminėjimas. Prasidėjo 7-tą valandą.

Prano Pakėno lietuviškas orkestras pagrojo overtiūrą, o paskui Šv. Cecilijos bažnytinis choras galingai sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Paskui buvo prakalbos, kurias pasakė adv. Šalna iš Bostono. Jis trumpai, bet labai gražiai kalbėjo, kad lietuviai būtų optimistais, o ne pesimistais... reiškia nereikia vis dejuoti, rankas nuleisti, nuliūsti neveikti, vis žiūrėti į tamsią ir juodą pusę ir tt.

Paskui kalbėjo klebonas kunigas Ambotas, kuris trumpai paminėjo, kad Lietuva per 19 laisvės metų nuveikė daugiau, negu kitos tautos per ilgesnį laiką. Kalbėjo dar kunigas J. Kripas, Čekanauskas. Medonis (vakaro vedėjas), turėjo kalbėti ir dr. Mickolainis, bet jį iššaukė pas ligonį. Vienu žodžiu, visos dainos, giesmės, deklamacijos, prakalbos ir orkestras vakarą ir paminėjimą padarė sekmingu. Daug žmonių dalyvavo ir priimtos tinkamos rezoliucijos.

Vakaro vedėju buvo Medonis, Hartfordo Vilniui Vaduoti Sąjungos skyriaus naujasis pirmininkas. Solo dainavo Matas Kripas, Kaunietytė ir, rodos, Bucevičiūtė ir paskui jaunikaičių kvartetas — Kočiūnas, Kasmonaitis, Mončiūnas ir Rakauskas. Visi bei visos gražiai padainavo. Vienu žodžiu, vakaras ir paminėjimas buvo kuo sekmingiausias. Valio, Hartfordo lietuviai!

MT. CARMEL, PA.

40 Val. Atlaidai

Šv. Kryžiaus lietuvių parapijoj 40 val. atlaidai iškilmingai prasidės vasario 28 d. per sumą; tuoj po sumai bus procesija su Šv. Sakramentu; mokyklos vaikučiai ir mergaitės dalyvaus procesijoj pasipuošę su gyvomis gėlėmis ir mažytės mergaitės barstys gyvas gėles.

Sekmadienį, pirmadienį ir antradienį vakarais iškilmingi mišparai bus 7:30. Laike atlaidų iš ryto Mišios bus 5 val. 6, 7, 8, ir suma 9:30. Išpažinčių bus klausoma vakarais po mišparų ir iš ryto nuo 7 iki 9 valandai. Kaimynai lietuviai kunigai atvyks pagelbėti išpažinčių klausyti, todėl visi lietuviai iš Mount Carmelio ir apylinkės atlikite išpažintį ir priimkite šv. Komuniją, kad apturėtumėte atlaidus. Tų atlaidų laike pamokslus sakys iškalbus pamokslininkas, neseniai atvykęs iš Lietuvos, Eržvilko parapijos klebonas, kun. J. Petraitis.

CHICAGO, ILL.

Lietuvos Nepriklausomybės Paminėjimas

Vasario 14 d., 1937 m., Hollywood salėj, Chicagoje, Dariaus Girėno Amerikos Legiono Postas 271 iškilmingai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės 19 metų sukaktį ir pagerbė pirmą lietuvį teisėją J. T. Žūrį.

Rengėjų komisiją sudarė: J. Kalėdinskas, J. A. Mickeliūnas, B. Petkevičius, J. Juška ir P. Makaras.

Sutraukta apie penki šimtai publikos. Baigiant valgyt, posto vadas dr. Narijauskas pradėjo programą ir pakvietė J. Kalėdinską vesti vakarą. Vakaro vedėjas pristatė ponią Juozaitienę, kuriai pritariant muzika, atgiedotas Lietuvos himnas.

J. Mickeliūnas pasiūlo pasveikinti Lietuvos Prezidentą ir kariuomenę ir pasiųsta sveikinimo telegrama.

Kalba adv. Borden-Bagdžiūnas, dr. S. Biežis, dr. Bložis, adv. Henson, teisėjas J. T. Žuris, poni Trust, poni Žuris; biznieriai: P. A. Ambrose, P. L. Kučinskas, P. Kizas, J. Krukas, pirmutinius du metu buvęs posto vadas J. A. Mickeliūnas ir du metu sekmingai vadovavęs postui B. Petkevičius ir kiti.

Muzikalę programą išpildė poni Juozaitienė, J. Romanas ir Čepas.

Reikia pasidžiaugt, kad Dariaus Girėno postas stato sau už tikslą švęsti iškilmingai tris metines šventes: Vasario 16-tą (Lietuvos nepriklausomybės), Liepos 4-tą (Amerikos nepriklausomybės) ir lapkričio 11 d. (Karo paliaubų). *Koresp. J. A. M.*

ELIZABETH, N. J.

Misijos

Pranešu mylimiems parapijiečiams, kad kovo 5 d., 7 val. vakare mūsų bažnyčioje prasidės misijos—rekolekcijos, kurias ves svečias iš Lietuvos kun. M. J. Brundza. Misijos baigsis kovo 14 d.

Gavėnia—tai atgailos laikas, taigi aš trokštu, kad visi parapijiečiai tuo išganingu laiku pasinaudotų. Ateikite, kurie tik galėsite į misijas, o Dievo malonė ir gražūs svečio pamokinimai prives jus prie atgailos ir gyvenimo pataisymo. Visi į misijas...

Klebonas

NAUJI MUZIKOS, DAINŲ IR GIESMIŲ KŪRINIAI

"Garso" Administracijoj Galit Gaut Naujos Gražios Muzikos, Dainų ir Giesmių.

VANAGAIČIO DAINOS

1. MARGUČIO DAINOS (III dalis). 49 dainos išleistos mažos knygelės formate. Visos dainos linksmos, gražios ir tinka dainuoti kiekvienam suėjime. ..... 25c.
2. DAINUOK. Pradžios mokykloms labai lengvutės dainelės. I ir II dalis. Tinka ne tik vaikučiams, bet ir paaugėjusiems. 50c.
3. MARGUČIO DAINOS (II dalis). 70 dainų su piano pritarimu. Kiekvienas, kuris moka bent kiek pianą skambinti, ras šioj knygoj sau malonumą. Lengvutės, komiškos ir patriotingos dainelės 2.00

NAUJI GIESMYNĖLIAI

Žodžius ir meliodijas parašė SEIRIJŲ JUOZAS

1. ADVENTO IR KALĖDINĖS GIESMĖS. Harmonizavo J. Žilevičius (34 giesmės) ..... 50c.
2. GAVĖNIOS IR VELYKŲ GIESMĖS. Harmonizavo Al. Kačanauskas (30 giesmių) ..... 50c.
3. GEGUŽĖS MĖNESIO GIESMĖS. Harmonizavo Al. Kačanauskas (28 giesmės) ..... 35c.
4. ŠVENČ. SAKRAMENTO GIESMĖS. Harmonizavo Al. Kačanauskas (9 giesmės) ..... 15c.
5. BIRŽELIO MĖN. GIESMĖS. Harmonizavo Al. Kačanauskas. (36 giesmės) ..... 50c.
6. GIESMĖS Į DIEVĄ. Harmonizavo Al. Kačanauskas (18 giesmių) ..... 25c.

ANTANO BAČIULIO MUZIKA

1. AUDRA PRIEŠ DIENĄ (solo) 1.00
2. ŽVAIGŽDUTĖ (solo) ir AUŠTA RYTAS (ductas) ..... 75c.
3. OI, DAINOS (solo arba ductas) ..... 50c.
4. PIEMENĖLIS (ductas) 50c
4. O LAISVĖ (mišram kvartetui arba chorui) ..... 50c.
5. ARTOJAS (solo žemam balsui ir pianui) ..... 75c.
6. MEILĖ (solo balsui, smuikui ir pianui, lietuvių ir anglų kalbose) 1.00
7. LIETUVA (solo balsui, smuikui ir pianui) 1.00
8. NOKTURNIS (ductas balsui ir sopranui) 1.25
9. KO VĖJAI PŪCIA (keturiems balsams) ..... 50c.
10. JONAS IR SIJONAS IR SUKTINIS (solo balsui ir pianui) .. 75c.

Reikalaukite:

"GARSO" ADMINISTRACIJOJ
P. O. Box 32. Wilkes-Barre, Pa.

"GARSO" KATALOGAS

NAUJAUSIŲ IR ĮDOMIAUSIŲ KNYGŲ BEI GAIDŲ

MALDAKNYGĖS

MALDŲ VAINIKĖLIS ..... .70
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—Minkštos odos apdarais 1.75
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—baltais apdarais 1.75
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—juodos odos apdarais 1.50
ANIOLAS SARGAS—Juodos odos apdarais 1.50
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—juodais apdarais 1.25
ANIOLAS SARGAS—juodais apdarais 1.25
MALDŲ RINKINĖLIS—Prastais apdarais ..... .40
TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAIŠKINIMAS. Parašė Kun. S. Draugelis ..... .10
NOVENA PRIE ŠV. TERESĖS MAŽOSIOS GĖLELĖS ..... 5c.
NOVENĄ PRIE ŠV. PRANCIŠKAUS ASIŽIEČIO ..... .10

LRKSA. NARIŲ ŽENKLELIAI

MOTERIŠKI, paauksuoti $1.00
VYRIŠKI, auksiniai 1.50
VYRIŠKI, paauksuoti 1.00
MOTERIMS SAGUTĖS 1.50
ŽIEDAI, 10 kt. 7.50

DRAMOS IR KOMEDIJOS

TEODOLINDA, 1 veiksmo komedija ..... .25
ERŠKEČIŲ TAKU—Mačiulio ..... .75
RYTŲ SVEČIAS, drama 4-rių aktų ..... .50
VYŠNIŲ SODAS—A. Čekovo 5-kių veiksmų komedija ..... .40
LAISVĖS KOVOTOJAI—K. Gaigalo ..... .25
DANGUS BRANGUS—2-jų aktų komedija ..... .20
DOLPELIS MINISTERIJOJ TARNAUJA—Monologas ..... .10
ĖMĖS IR KALBĖK ..... .20
GEGUŽĖS ŠVENTĖ, 1 veiksmo drama ..... .40
MONOLOGAI: Teatras ir Dekoracijos ir Mazgelis Nepadėjo ..... .15
MONOLOGAI: Blaiv. Pirmininkas, Ant vienų pečių, Šimas oratorius .15
IŽDŲ SALA, 213 pusl. R. L. Stevenson ..... .35
BROLIAI, PIRMYN TIESOS KELIU ..... .05

ĮVAIRIOS KNYGOS

TIESOS AIDAI (Paskirstomoji Valstybė) Kun. P. Saurusaičio .15
ŠVČ. JĖZAUS VARDO DR-JOS ĮSTATAI—Kun. P. Saurusaičio .45
KAT. BAŽNYČIOS ISTORIJA, 287 pusl. Kun. A. Wapplerio .. .50
PIRMASIS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS .5
PROZAIŠKI RAŠTAI, 120 pusl. Kun A. Burbos, II tomas ..... .25
OŽKABALIŲ DAINOS. Surinko Dr. Jonas Basanavičius. II dalis. .50
KRIAUČIUS MOTIEJUS, dialogas ..... .25
SCENOS ĮVAIRUMAI—kelios komedijos ..... .40
ATSARGIAI SU UGNIMI ..... .10
APIE APDRAUDĄ 5
EUROPOS ISTORIJA ..... .50
KRAŽIŲ SKERDYNĖ ..... .25
KRUVINA REVOLIUCIJA AR RAMUS KULTŪROS DARBAS? .5
KŪDIKIŲ AUKLĖTOJA (Kun. P. Saurusaičio) ..... .10
LIETUVIAI KATALIKAI IR KITOS SROVĖS ..... .10
LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA ..... .20
LOGIKOS EVOLIUCIJA 5
LAISVĖN BĖŽENGIANT ..... .75
NAUJOS GADYNĖS PRIEAUŠRYJE ..... .15
NAUJOJI VALDŽIA 5
PRAMONINĖS DEMOKRATIJOS PAGRINDAI ..... .50
PAŽINKIME SOCIALIZMĄ ..... .10
ROŽELIŲ DARŽELIS. Pamokinimas kaip žolynai anginti ..... .20
RAMBYNO TĖVYNĖJE ..... .35
RAKTAS SVEIKATON IR LAIMĖN ..... .25
SOCIALIZMAS IR KRIKŠČIONYBĖ ..... .15
VIENYBĖJE GALYBĖ ..... .15
ANYKŠČIŲ ŠILELIS, eilės ..... .10
PAVASARIO BALSAI—Maironio 1.00
TĖVYNĖS KELIAIS (Liūdo Giros eilės) ..... .40
LIETUVIŲ-LENKŲ UNIJA ..... .05
40 ATVIRUKŲ: Lietuvos valstybės miestų ir pylių ženklai ir gerbai .40
BAŽNYČIOS ISTORIJA ..... [illegible]

MUZIKA

GAILESČIO GIESMĖ (J. Tallat-Kelpšos) ..... .10
LIETUVOS HIMNAS ..... .35
ADVENTO IR KALĖDŲ GIESMĖS (J. Žilevičiaus) ..... .25
LIETUVOS HIMNAS (Al. Kačanausko) ..... .20
GRAŽI GAMTA (M. Petrausko) ..... .50
OI TAI DĖKUI MOČIUTEI, vienam balsui (A. Z. Vismino) ..... .30
FORDUKAS (A. Vanagaičio) ..... .50
MOTERŲ SĄJUNGOS IMNAS, ductas (A. Aleksio) ..... .50

VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATŪRA

KATEKIZMAS—Kun. Kulikausko ..... .35
VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Dalis I ..... .30
VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Dalis II ..... .40
TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAIŠKINIMAS ..... .15

"GARSO" ADMINISTRACIJA
73 E. South St. P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

CLEVELANDO ŽINIOS

IŠ LIET. GEN. KONSULO J. BUDRIO KALBOS PASAKYTOS VASARIO 15 PER RADIO

Lietuvos Taryba 1918 m. vasario mėn. 16 d., atsimindama rusų priespaudą prieš karą, žiaurius pasaulinio karo ir okupacijos laikus, nepanorėjo, kad Lietuvių Tauta ateityje vėl taptų svetimųjų žaislu, ir paskelbė, jog Lietuva nori toliau savarankiškai gyventi.

Nualintai Lietuvai, neturinčiai nei organizuotos kariuomenės, nei ginklų, teko imtis su daug galingesniais priešais.

Drąsūs Lietuvos sūnūs, išgirdę savo valdžios, savo vadų šaukimą, jungėsi į būrius, batalijonus, atėmė ginklą iš priešo rankų ir išlaisvino savo žemę nuo raudonosios armijos, apsigynė nuo lenkų ir sutriuškino rusų-vokiečių Bermonto gaujas. Tam reikėjo dviejų metų atkaklių kovų ir daug gyvybių savo geriausių sūnų.

Lietuviai įrodė, kad jie nenori būti kieno nors pavaldiniais, bet nori būt laisvais piliečiais savo valstybėje! Kad jų sena tauta turi visas teises būti lygiai traktuojama su kitomis Europos tautomis. Tuomi nenusiramino savystovios Lietuvos priešai; jie pranašavo jos žlugimą, nes jų manymu, nedidelė tauta su mažu žemės *plotu*, be anglies, žibalo ir kitų gamtos turtų, nepajėgs išsilaikyti. Prieš Lietuvą buvo pavaryta per visą pasaulį propaganda: kad ji neturi savo kultūros, kad ji bolševikų-vokiečių padaras. Bet visos tos šmeižikų pastangas nuėjo niekais. Laikui bėgant, pasaulis sužinojo teisybę; net Tarptautinis Haagos Tribunolas pripažino, jog Lenkija, o ne Lietuva sulaužė sutartį ir nutraukė santykius ir atmetė Lenkijos skundą prieš Lietuvą. 1923 metais su Lietuva susijungė iš senų senovės jos žemių dalelė — tai Klaipėdos Kraštas; per tą mes gavome laisvą išėjimą į jūrą, į platųjį pasaulį.

Šiandien Lietuva nori tik, kad ji būtų palikta ramybėje, kad per tą galėtų vystytis ir rūpintis tik savo krašto ir žmonių gerove. Vienintėlė žaizda, vienintėlis jos troškimas, tai tik, kad būtų atitaisyta jai padaryta didelė skriauda—grąžinta sostinė Vilnius.

Per savo trumpą, savarankišką gyvenimą, Lietuva parodė visam pasauliui, kad ji, kaip ir savo praeities istorijoj, moka savystoviai gyventi ir tvarkytis. Ji pradėjo gyventi tikrai nieko neturėdama. Jos žemė per pasaulinį karą buvo kanuolių šoviniais ir granatomis išarta, giliausi grioviai, ne pelkynų nusausinimui, bet apkasams, buvo iškasti. Miestai sugriauti ir sudeginti. Žemė vėl paversti derlinga, užauginti per karą ir okupaciją išnaikintus gyvulius, įgyti reikalingiausį inventorių, atstatyti miestus, išlaikyti šalies administraciją, reikėjo pinigų ir dar pinigų. Ne tik Valstybės Iždas buvo tuščias, bet ir pas gyventojus nebuvo jų, nes visos jų sutaupos pirm rusų rubliais, o vėliau vokiečių markėmis, nuėjo vėjais.

Lietuva pirmoji iš Baltijos valstybių ir net kitų didelių kaimynų, įvedė pas save aukso valiutą ir yra iš jų vienintėlė, kuri tą vertę išlaikė iki šiol. Litas, vienų gal buvo sutiktas su šypsena, o kitų akys su įdomumu sekė, kaip pasiseks šitas drąsus mažos šalies eksperimentas. Šiandien jam atiduodama pagarba, kaipo pastoviausiai valiutai visame pasaulyje. Tą pagarbą užsitarnavo ne tik mūsų valiuta; ji turėtų būti atiduota ir visai Lietuvai, kuri savo darbštumu ir atsiektu visapusišku progresu įgija sau vis daugiau ir daugiau pritarimo bei draugų. Šiandien mūsų nepriklausomybę apvaikščiojame ne mes vieni ir ne tik pas save namie — su mumis drauge švenčia ją ir broliška Latvija ir draugingа Estija. Štai, ir Marylando valstija jau antri metai apvaikščioja tą šventę.

Ir jūs, mieli broliai-sesės, priklausote prie tos lietuvių tautos, esate iš to pačio kraujo ir kaulo, ta pati motina jums įkvėpė tėvynės meilę, ir jūs džiaugiatės, kad jūsų senoji tėvynė šiandien laisva, kad jūsų broliai atsikratė svetimo jungo ir žengia toliau progreso keliu.

Taigi, šiandien visi nulenkime galvas ir susikaupę, nors mintyse, pagerbkime tuos didvyrius, kurie kovose dėl nepriklausomybės, paaukojo tėvynei savo brangiausį turtą — gyvybę, bet, kad jų ta auka nežūtų, pasižadėkime, kad ir mes sulig išgalės savo darbais prisidėsime prie tėvynės rūmų tolimesnio statymo ir pagražinimo.

ANGLIS IR MALKOS

VISOKIA ANGLIS FURNISAMS IR PEČIAMS

Originalis Pocahontas duoda tik bušeli iš tono pelenų $8.95
No. 3. Pocahontas duoda labai daug karščio $8.75
Standard Pocahontas duoda mažai dūmų ir ilgai dega $7.95
Blue Diamond Kentucky Splint, pečiams ir furnisams $7.95
West Virginia Lump $6.50
Hot Fire Lump $6.25

Visada šaukite:

KOMER WOOD & COAL COMPANY

1409 E. 92ND ST. (Lietuvis) TELEF. GAR. 2921

NIKODEMAS A. WILKELIS

LAISNIUOTAS LIETUVIS GRABORIUS

Neturint vietos savo namuose, pas jį galima pašarvoti

6522 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO

Telephone Henderson 9292

IZIDORIAUS SAMO JEWELRY KRAUTUVĖ,

kurioje parsiduoda visoki brangakmenys, įvairios rūšies žiedai, rašomos plunksnos ir kitokios gražnos. Šioje krautuvėje viskas parsiduoda numažinta kaina. Taip pat čia yra taisomi ir laikrodžiai.

6704 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO

ST. CLAIR BAKERY

SKANIAUSIA IR GERIAUSIA RUGINĖ IR KVIETINĖ DUONA

Norintieji jos gauti namuose ar krautuvėse, kreipkitės pas

K. OBELS-OBELIENĮ

6213 SUPERIOR AVE. (1404 E. 90th St.), CLEVELAND, OHIO

GRAŽIAI PAMINĖJO TAUTOS DIENĄ

Vasario 15 d., Lietuvių svetainėj, C. Liet. Kult. Darželio Sąjunga surengė Lietuvos nepriklausomybės 19 metų sukakties paminėjimą.

Didžiausia minia buvo supiaukus į Lietuvių svetainę pasiklausyti pulk. Jono Budrio, Lietuvos generalio konsulo kalbos ir kitokios programos, kurią malonėjo išpildyti vietiniai meno mylėtojai.

Programa pradėta kiek po aštuonių vakare. Ją pradėjo adv. P. Česnulis trumpa kalba ir pristatė dainininkę V. Bukauskienę. Ji sudainavo labai gražiai ir žavėjančiai "Leiskit į tėvynę" ir dar kelias dainas, kurios irgi labai šauniai buvo išpildytos. Po kiekvienam josios pasirodymui scenoje, publika dainininkę palydėdavo didžiausiomis ovacijomis.

Gen. konsulas p. Budrys kalbėjo trumpai, bet jo kalba buvo nuoširdi ir įdomi.

Karštą ir patriotišką kalbą pasakė adv. P. Česnulis. Jis nemažai paakėjo lenkučius. Jo kalbos metu buvo renkamos aukos lėšų padengimui. Viso surinkta $28.00. A. Banys prie šios sumos pridėjo savo dešimtinę, tai viso buvo surinkta $38.00. Kalbėjo ir J. Venslovas; jo kalba buvo surišta su Liet. Kult. Darželio Sąjungos bazaru.

Programa baigėsi gražiu dialogu, kurį labai gražiai, patriotiškai, jausmingai išpildė p-lė Alda Navarskaitė ir Pranas Gailiūnas. Vienas vaidino Liet. dvasią, o kitas sužeistą kareivį, be rankos. Abu savo uždavinius atliko gerai. Šis dialogas sužadino jausmus prie tėvynės Lietuvos.

Kada p-lė A. Navarskaitė dialoge tarė mūsų garsiojo poeto žodžius, tuomet p. V. Bukauskienė išėjo scenon ir paprašė visos publikos atsistoti ir visi kartu sugiedojo Lietuvos himną.

Vakaro vedėju buvo adv. P. Česnulis.

Beje, C. Liet. Vaizbos Butas surengė svečiui p. Budriui iškilmingus pietus Cleveland viešbuty. Juose dalyvavo Clevelando liet. biznieriai ir kai kurie mūsų profesijonalai.

Svečias p. Budrys taip pat aplankė Liet. Kult. Darželį ir prie mūsų tautos patriarko dr. J. Basanavičiaus biusto padėjo vainiką. Čia irgi buvo susirinkęs būrelis žmonių ir mūsų biznierių. Taigi clevelandiečiai gražiai paminėjo Lietuvos didžiausią šventę ir kartu pagerbė tą žmogų, kuris visą gyvenimą pašventė savo tautai.

MIRĖ ANDRIULIONIENĖ

Vasario 17 d. mirė Veronika Andriulionienė. Palaidota vasario 20 d., iš šv. Jurgio parapijos bažnyčios. Velionė paliko nuliūdime savo vyrą Juozą, tris dukteris ir vieną sūnų. A. a. Veronika palaidota kat. Kalvarijos kapinėse.

Laidotuvėmis rūpinosi p. Adelė Jakubauskienė, lietuvė graborė, kuri visuomet gražiai ir nuoširdžiai patarnauja. *Senelis*

1795 m. Lenkijos-Lietuvos III padalinimas. Lietuvos prijungimas prie Rusijos.

1862 m. Tilžėje išėjo pirmas lietuviškas laikraštis.

1861 m. baudžiavos panaikinimas (III. 3) Lietuvoj.

IŠ MĖNESINIO 142-ROS KUOPOS SUSIRINKIMO

LRKSA 142 kp. laikė savo mėnesinį susirinkimą vasario 11 dieną, 1937, šv. Jurgio parapijos mokyklos kambary.

Susirinkimą atidarė pirm. M. Pūkelienė malda.

Perskaityti pereito susirinkimo nutarimai ir vienbalsiai priimti.

Sekė ligonių raportas.

Finansų raštininkas pranešė, kad serga narys Kastantas Greičiūnas. Kuopa apgailestauja ir linki greito pasveikimo.

Darželio ir piknyko raportai taip pat vienbalsiai priimti.

Toliau poni Glugodienė išdavė raportą apie vakarą, kurį kuopa rengia Verbų sekmadienį, kovo 21, 1937 metais, šv. Jurgio parapijos svetainėj. Bus vaidinami du veikalėliai: "Germana" ir "Pavogtas kūdikis." Trečia dalis pelno skiriama Darželiui. Įžanga 35 centai.

Finansų raportą pateikė J. Venslovas.

Buvo atsilankius poni Prankienė ir prašė kuopos prisidėti prie įrengimo naujų stacijų šv. Jurgio bažnyčioje. Kuopa sutiko prisidėti ir išrinko komisiją į kurią įėjo Mušinskienė, Skuzinskienė, Vitonienė, Salaševičienė ir P. Glugodienė.

Susirinkimą uždarė malda pirmininkė M. Pūkelienė.

LRKSA 142 kuopa sekantį savo mėnesinį susirinkimą laikys kovo 11, 1937, šv. Jurgio parapijos mokyklos kambary.

O. Pūkeliūtė

SUSIRINKIMAS

Kovo 2 d., Lietuvių svetainėj, Liet. Kultūros dr-jos bus labai svarbus susirinkimas. Visi nariai ir narės esate prašomi būtinai atsilankyti ir kurie esate skolingi atsilyginti draugijai. Būkite ištikimais savo draugijos nariais, o ne nendrė vėjo pučiama mariose.

Narys

LIETUVIS IŠRADĖJAS ANTANAS KAZLAUSKAS

CHICAGO, Ill.—Antanas Kazlauskas, gyvenąs 2522 West 45th St., Chicagoj, gavo patentą iš Washington, D. C., U. S. of America.

Išradėjas Antanas Kazlauskas daug metų pašventė savo išradimo ištobulinimui. Išradimo vertingumą įrodė ne tik teoretiniai, bet praktiškai prie gyvenimo puikiai pritaikė. Jau gana daug žmonių Chicagoje juo pasinaudojo. Pasinaudojo lietuviai, kitataučiai ir net universitetai.

Kazlausko išradimas liečia namų apšildymą.

Kaip kiekvienas iš mūsų gerai žinome, kad per namų kaminus iš visokių pečių išeina daug dūmų, kurie yra dažniausia tamsūs, kas reiškia neišnaudoti. Savo išradimu A. Kazlauskas tuos dūmus pajėgia grąžinti atgal į pečių galutinam sunaudojimui ir tuo būdu sutaupomas kuras ir duodama daugiau šilumos. Tas paliečia ir miestų gyventojų sveikatingumą, nes iš to pečiaus, prie kurio pritaikomas Kazlausko išradimas, dūmai niekad neišeis juodi ir tiršti, bet skysti ir balti.

Ant Kazlausko išradimas vadinasi—*Kaz Heat Intensifier*.

Išradėjas Kazlauskas yra žinomas mūsų visuomenės veikėjas. Jis yra susipratęs lietuvis katalikas. Uoliai dalyvauja mūsų tautiniame judėjime, gausiai paremia tautos reikalus, priklauso prie Liet. R. K. Susivienymo Amerikoj, Federacijoj ir kitose organizacijose. Veikime dalyvauja aktyviai, pirmininkaudamas įvairiose draugijose. Jis pasižymi sumanumu, iniciatyva ir iškalba. Taip pat jis yra uolus katalikiškos spaudos rėmėjas.

Mūsų išradėjas yra kilęs iš Gaigolų kaimo, Šimonių parapijoj, Ukmergės apskrity. Į Ameriką atvyko 1910 m. Jis čia prasimušė į viršūnes savo nepaprastu darbštumu ir sumanumu. Lietuvoj dėl tėvų neturto jam neteko matyti pradžios mokyklos. Prie tėvo išmoko kalvystės amato. Tėvas mirdamas Antaną paliko vos 17 metų amžiaus. Pasidėkojant jo gabumams, įgyjo žmonėse pasitikėjimą. To dėką, nors buvo jaunų metų, bet įstengė lengvai išmaitinti savo motiną, tris brolius ir seserį. Patekęs rusų kariuomenėn, tuoj patraukė į save vyresniųjų dėmesį. Tarnaudamas tolimam Sibire pateko Vladivostoko gusariškan geležinkelio batalijonan. Vėliau perkeltas prie Kinų rytinio geležinkelio į Portartūrą, po to į Harbiną. Kilus rusų-japonų karui, visą laiką išbuvo fronte prie taisymo ir statymo sanitarišku vagonų, kuriais buvo vežiojami sužeistieji kariai. Pasibaigus karui, paskirtas prie Karbino stoties vyriausiu vagonų užvaizda. Ten išbuvo ištisą metą, kol buvo išvežta kariuomenė iš Mandžiūrijos. Būdamas tarnyboj, liuoslaikiu neleido veltui, bet lankė vakarinę mokyklą. Kariuomenėj išbuvo šešeris metus. Nekartą jam teko perėjti per karo ugnį ir nekartą jo gyvybei gręsė dideli pavojai. Iš karo fronto Kazlauskas parsivežė keturis medalius ir aštuonis pagyrimo laiškus. Tokie pažymėjimai paprastai gaunami tik už pasižymėjimus ir didelę drąsą karo fronte. To jam netrūko nei karo fronte, netrūko jaunystėj, netrūksta ir dabar, kuomet ir veide jau rodosi išvargtų vargelių, iškovotų gyvenimo kovų žymės.

Atvykus Amerikon ir čia jis ėmė narsiai kovoti su pasitaikančiomis kelyje kliūtimis ir jas vieną po kitai nugalėjo. Pirmiausia gyveno New Yorko apylinkėse, kur padirbo tikrai gražių, artistiškų altorių įvairioms lietuvių bažnyčioms. Už tat gavo pagyrimą iš tais laikais buvusio Brooklyno J. E. vyskupo pagelbininko Jurgio Mundelein (dabartinio Chicagos kardinolo).

Vėliau A. Kazlauskas gyveno Springfield, Ill. ir čia daug metų darbavosi lietuvių tarpe. O dabar darbuojasi Chicagoj, ir, kaip matom, savo darbštumu ir sumanumu, išranda dalykų, kurie žmonėms palengvina gyvenimą, jam ir bendrai visiems lietuviams garbę nesa. Jo užpatentuotas išradimas yra tikrai naudingas ir žymus.

ANTANAS KAZLAUSKAS

Iš šio trumpo rašteliо-malonūs skaitytojai galėsite matyti, kad Antanas Kazlauskas yra ne tik išradėjas, bet drąsus kovotojas ir uolus mūsų visuomenės veikėjas. Tai gyvas darbininko-amatninko, negavusio jaunystėj mokslo, bet savo energija prasimušusio į gyvenimą, pavyzdis.

Nuoširdžiai sveikiname jį ir linkime dar ilgai pagyventi ir tokia pat energija kurti, kovoti ir veikti!

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

TAUTINĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Lietuvių Krikščionių Sąryšio pirmininkui Mykolui Biginiui vadovaujant, šv. Kazimiero parapijos svetainėj, antradienį, vasario 16-tos vakare, įvyko lietuvių tautinės šventės paminėjimas ir 10-metinių dr. Jono Basanavičiaus mirties sukaktuvių paminėjimas. Svetainė buvo padabinta gen. Jurgio Washingtono ir dr. Jono Basanavičiaus paveikslais. Dalyvavo visi vietiniai kunigai: kun. dr. Vytautas Martusevičius, kun. Aleksandras Bublys, kuris pasakė gan ilgą ir labai turiningą, pamokinančią, gražią prakalbą apie Lietuvą ir jos sūnus—lietuvius; dalyvavo kun. Ignas Zimblys ir kun. Mikšys, dabartinis, laikinasis andriejiečių klebonas. Bet žmonių buvo nedaug, o todėl, kad oras buvo labai blogas. Susirinkę gražiai užsilaikė ir padengimui išlaidų sudėjo daugiau šešių dolerių ir Vilniaus vadavimo reikalams apie aštuonis dolerius; Vilniaus vadavimo pasus ir markutes pardavinėjo p-lė Ona Unguraitė ir Kazys Dryža. Be kun. Bublio, da kalbėjo ir Kazys Dryža (jo kalba irgi buvo puiki), kun. dr. Martusevičius, Antanas Užumeckis ir adv. Kazys Čeledinas. Programoje buvo ir meno gabalėliai: pradžioje vietinis choras pagiedojo Amerikos himną; po to padainavo "Lietuva, brangi mano tėvyne," "Užtraukim naują giesmę, broliai..." bei da vieną, kurios užvardymo neteko sužinoti, ir pabaigoj "Lietuva, tėvyne mūsų, tu didvyrių žemė..."

Choristams pianu pritarė Jonas Mickūnas, kazimieriečių vargoninkas bei garsiosios dainininkės Mickūnaitės brolis.

LABDARIŲ PRAMOGA

Šv. Vincento Labdarybės dr-ja rengia pramogą. Laikinasis klebonas kun. dr. V. Martusevičius iš sakyklos visus kviečia dalyvaut. Visi kviečiami dalyvauti, parodant savo meilę suvargusiems. Yra daug suaukotų dovanų, praizų, o tikietas tik penki centai. Atsilankiusieji turės smagų laiką. Pramoga įvyks vasario 28-tą šv. Kazimiero parapijos salėje, 331 Earp St. Tai bus linksma sueiga pritaikinta gavėnios laikui. *K. Dryža*

BALIUS LABDARYBĖS NAUDAI

Tarp kazimieriečių gyvuojanti šv. Vincento labdarybės dr-ja, kuri jau labai daug pasižymėjo savo labdarybės veikla, sekmadienį, vasario 28-tą, ruošia pramogą—balių savo reikalams—mielaširdystės darbams. Tad privalėtų kiekvienas atsilankyti į tą pramogą; ji įvyks tos dienos vakare šv. Kazimiero parapijos svetainėj.

Jurgietis

KLAIDOS ATITAISYMAS

"Garso" Nr. 6-tam buvo klaidinantis aprašymas apie jubiliejinį bankietą, išmokėjimus, aukas ir tt. Tai buvo ne 20-tos, o 10-tos kuopos bankietas, susirinkimas ir svarstymai. Ir dvasiškija bažnyčioj dėkojo 10-tai kuopai už auką, kuri buvo skirta parapijai iš jubiliejinio bankieto pajamų. Klaida įvyko per apsirikimą. Visa ta garbė priklauso 10-tai kuopai su jos veikliu pirmininku Ant. Užumeckiu, nes kuopos val-

UŽGAVĖNIŲ BLYNŲ BALIUS

Vasario 7-tos vakarą šv. Kazimiero parapijos moterys-darbuotojos, tos parapijos svetainėje, suruošė taip vadinamą pramogą: "Užgavėnių blynų balių" ir toji pramoga joms pasisekė kuo puikiausia, nes uždirbo net 444 dolerius! Pelnas parapijos naudai.

LRKSA. NARIŲ DĖMESIUI

L. R. K. S. A. ŽENKLELIAI IR ŽIEDAI

Jei nori, kad mūsų brangi organizacija augtų nariais ir juose bujotų fraternalizmo dvasia, tai geriausias būdas to atsiekt nešiojant šios organizacijos ženklelius arba žiedus. Jei kuris narys-ė dar neturi minėtų ženklelių, tai privalėtų įsigyti. Kainos yra sekamos:

LRKSA moteriškos sagutės $1.50
LRKSA moteriškos spilkos 1.00
LRKSA vyriškos spilkos.. 1.50
LRKSA vyriškos spilkos.. 1.00
LRKSA žiedai 10 karatų.. 7.50

Reikalaudami ženklelių ir žiedų Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
73 E. South St., P. O. Box 32,
Wilkes-Barre, Pa.

DELL E. JAKUBS--JAKUBAUSKIENĖ

LAISNIUOTA GRABORĖ—LICENSE FUNERAL DIRECTOR

Lithuanian Funeral Home
Automobiles and Invalid Car Service

6621 EDNA AVENUE CLEVELAND, OHIO

North of Superior at E. 67th St. Tel. Endicott 1763

VIENATINIS VIETINIS PASTOVUS LIETUVIS

REAL ESTATE IR GENERALIS APDRAUDOS AGENTAS

19 Metų Praktikos Tame Biznyje

PETRAS P. MULIOLIS

6606 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO

Telephone Henderson 6722

Del informacijų kreipkitės į:

COSMOPOLITAN TRAVEL SERVICE
Prop. J. AMBRAZIEJUS
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. TREČIOKAS
314 Walnut St., Newark, N. J.

JOHN SEKYS
433 Park St., Hartford, Conn.

VIENYBĖ TRAVEL BUREAU
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

G. A. KYBA
AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester Mass.

PETRAS BARTKEVICIUS
678 N. Main St., Montello, Mass.

PAUL MOLIS
1730—24th St., Detroit Mich.

LITHUANIAN NEWS PUB. CO.
NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

OHIO LITHUANIAN PUBLISHING CO. DIRVA
K. S. KARPIUS
6430 Superior Ave., Cleveland, Ohio

A. VARASIUS
304 All Nations Bank Building
1200 Carson St., Pittsburgh, Pa.

DIDELĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Rengia ir prižiuri
LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGA AMERIKOJE

Populiariu Ekspresiniu Garlaiviu

EUROPA

Išplauks iš New Yorko

GEGUŽĖS 16 d., 1937

Greitti traukiniai prie pat laivo EUROPA Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kaunę ir Klaipėdą

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

Vietinės Žinios

TAURAI PAMINĖJO TAUTOS ŠVENTĘ

Antradienį, vasario 23, Sterling Hotel Taurų Klubas paminėjo Lietuvos nepriklausomybės 19 metines sukaktuves. Tuo tikslu buvo surengtas bankietas su kalbų ir meno programa.

Programos vedėju buvo F. G. Rekus.

Bankietas pradėtas Amerikos himnu ir malda, kurią sukalbėjo kun. J. Kasakaitis.

Vakarienės metu publika dainavo lietuviškas ir amerikoniškas dainas.

Užbaigus vakarienę, toastmasteris F. G. Reckus, pristatė kalbėti Susivienymo Dvasios Vadą kun. A. Baltutį iš Chicagos. Kalbėtojas pagyrė Taurus, kad neužmiršta senosios tėvynės Lietuvos rengiant jos nepriklausomybės paminėjimus ir linkėjo Wyoming Klonio lietuviams ateity vaisingai darbuotis tautos ir tėvynės gerovei.

Klemensui Maslauskui akompanuojant, Juozas Junevičius solo padainavo populiarią lietuvių dainą "Kur bakužė samanota," "Ah, Sweet Mistery of Life" ir atšauktas dar pridėjo "In a Garden of Tomarrow." Savo dainavimu jis iššaukė gausių plojimų.

Advokatas Jonas S. Lopatto anglų kalba nurodė, kad Amerikos gyventojai sukilo prieš Anglijos valdymą tik už didelius taksus, o Lietuva pusketvirto šimto metų vilko sunkų svetimą jungą. Tad Vasario 16-ta yra mūsų tautai labai brangi. Ragino, ypač jaunesniąją kartą, mylėt savo tautą, neužmiršt savo kalbos, nes galima būt geru amerikonu ir geru lietuviu.

Stasys Šakočius, Vytui Račinskui akompanuojant, padainavo "Kas ant žirgelio," S. Šimkaus.

Wyoming Klonio dzimdziai Albinas Šeporaitis, Kazys ir Stasys Šakočiai, Vytui Račinskui akompanuojant, padainavo "Sušvilpino kareivėliai," A. Vanagaičio, "Jau pavasaris atėjo" ir "Viens du," J. Kudirkos, o publikai vis reikalaujant daugiau, dar sudainavo "Lai gyvuoj sveiks."

Kalba "Draugo" redaktorius, LRKSA Prezidentas Leonardas Šimutis. Pagyrė Taurus už Lietuvos nepriklausomybės minėjimus, dzimdzius, kurie daina ir sveika humoristika žadina lietuvystės dvasią. Priminęs lietuvių tautos patrijarko dr. Jono Basanavičiaus 10 metų mirties sukaktuves, plačiai paaiškino jo nuopelnus pačiai Lietuvos nepriklausomybei. Švenčiant Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės šventę ragino prisimint, kokiais keliais visa buvo atsiekta. Daug jaunų gynėjų paaukojo gyvybes, sveikatą. Turime didelį uždavinį išlaikyt išeivių, ypač jaunos kartos lietuvystę; kitas didelis uždavinis—Vilniaus atgavimas. Tuos uždavinius valiosim įvykdint, jei būsim susipratę ir vieningi.

Programa užbaigta Lietuvos himnu.

Rengimo komitete darbavosi A. C. Hardy, Petras Brusokas, A. C. Nametko, Petras Agurkis, Edvardas Petrauskas, dr. Ig. M. Stadulis ir kiti.

Programa buvo tikrai patrijotiška.

GEORGE'S HOTELIS

Nakvojimui švarios, minkštos lovos. Žemos kainos. Greitas ir mandagus patarnavimas. Prieš pat geležinkelio stotį.

Tėmykit numerį:

88 East Market Street
Wilkes-Barre, Pa.

JURGIS VAIŠNIS, Savininkas

"GARSO" IR 4 APSKRITIES IŠVAŽIAVIMAS

Sekmadienį, liepos 4-tą, Valley View Parke įvyks bendras "Garso" ir LRKSA 4-tos apskrities išvažiavimas.

Rengėjai pasiryžę sudaryt įdomią žaidimų ir pasilinksminimų programą. Kadangi pagret pripuola dvi nedarbo dienos (kuomet liepos 4-ta išpuola sekmadienį, tai švenčiama pirmadienį), tai žmonės turės gražaus laiko pasilinksminti.

Būt gerai, kad kitos organizacijos ir draugijos tą sekmadienį (liepos 4) susilaikytų nuo bet kokių savo parengimų, o dalyvautų "Garso" ir 4-tos apskrities didžiuliam išvažiavime. *Rap.*

DR. A. J. VALIBUS ĮNEŠĖ DU BILIU

Pennsylvania steito legislatūros penkto legislatyvio distrikto atstovas dr. A. J. Valibus įnešė du biliu.

Vienas bilius liečia Luzerne ir Lackawanna teismų jury sudarymą. Tame įstatymo projekte jis siūlo, kad jury sudarytų du jury komisijonieriai. Atstovas dr. A. J. Valibus nurodo, kad dėl dabartinės tvarkos yra nusiskundimų. Jo nuomone, teisėjai neturėtų rinkt jury, vienok jiems turi būt suteiktos galės diskvalifikuoti.

Antras bilius liečia klerkų skyrimą. Atstovas dr. Valibus siūlo tą skyrimą pavest apskrities komisijonieriams.

W. K. MOTERŲ KLUBAS RENGIA PARTY

Antradienį, kovo 2 d., Wyoming Klonio Lietuvių Moterų Klubas rengia party su dovanomis Elks name, Wilkes-Barre, Pa.

Rengėjų pirmsėdė yra Miss M. Remus, padėjėjos O. Marcinkevičiūtė, J. Vitkevičiūtė, C. Butkiūtė, M. Baldauskaitė, M. Hosker, E. Krušnauskaitė, pp. S. Philips, A. Oshirak, M. Friday, M. Kuchemba, V. Čepanonienė, J. Kunigonienė, M. Zernosky, G. Dailydienė.

MIRĖ MICHAEL BOSAK

Pereitą penktadienį, vasario 19-tą, ūmai mirė buvęs Bosak State Bank of Scranton įsteigėjas ir prezidentas Michael Bosak, 67 metų amžiaus. Mirė dantisto dr. Howard Davis ofise belaukdamas savo eilės. Daktarai pripažino, kad mirė nuo apopleksijos.

Velionis jaunuose metuose atvyko iš Čekoslovakijos ir pirmiausia apsigyveno Hazleton, Pa. Kurį laiką dirbo anglies kasyklose, po to ėmėsi pirklybos, kuri gerai sekėsi. Netrukus jis įsteigė Bosak Bank, taip pat jis buvo Wilkes-Barre Pennsylvania Bank ir Trust Co. prezidentas ir laikraščio "Obrona Press" leidėjas.

1931 m. abu minėti bankai buvo uždaryti. Bosak buvo įskūstas konspiracijose banko reikaluose, vienok jį išteisino.

VERTA PAREMTI

Jėzaus Nukryžiuoto Seserys iš Elmhurst rengia card party ir šokį trečią Velykų dieną — antradienio vakare, kovo 30, 1937, Eagles Home, 37 N. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Pelnas skiriamas Seserų globojamam našlaitynui.

Rėmimas šio velykinio parengimo bus tikrai krikščioniškas darbas, nes kiekvienas rėmėjas parodys savo pasigailėjimą senelių ir našlaičių, kurie yra šių vienuolių užlaikomi.

Komitetas, kuris talkininkauja Jėzaus Nukryžiuoto Seserims, kad šis vakaras pavyktų, kviečia visuomenę atsilankyti ir pilnai tiki, kad nemažas skaičius lietuvių iš visų apylinkių paskirs dalį gavėnios laiku sutaupytų centelių, taip atliekant ir ūgdant labdaringus ir dvasinius gerus darbus.

DAUGUMA PRIEŠ U. S. TEISMO PERORGANIZAVIMĄ

Wyoming Klonio vakarinis dienraštis "Times Leader" veda ankietą U. S. teismo klausimu. Balsuotojai pasisako už ar prieš Prezidento Roosevelto pasiūlytą Aukščiausio Teismo perorganizavimą. Iš iki šiol suplaukusių balotų pasirodo, kad beveik du trečdaliu balotų paduota prieš pasiūlymą, o vienas trečdalis už. Tokia pat balsų proporcija matosi ir kitų vietų šiaudiniuose balsavimuose.

PATRAUKTI TEISMAN UŽ PASALPŲ ĖMIMĄ

Vasario 22 d. aldermanas S. Milles Barber iki teismo padėjo po kaucijom aštuonis Luzerne apskrities gyventojus. Juos įskundė, kad turėdami reikalingus pragyvenimui išteklius išnaudojo Steito šelpimo tarybą išgaudami maisto, drabužių ir kitokių reikmenų. Tarp tokių įskūstų randasi Jenkins township vienos šeimynos trys nariai — Michael, Sophia ir Anna Pavlica; Joseph Wallick iš Lee Park, Bernard Mokowsky iš Ashley; Edward Cervonka iš Wilkes-Barre; Thomas Davison iš Hanover Green.

ANGLIAKASIAMS ĮSAKYTA NEIT DARBAN

Vasario 22 d. United Mine Workers of America distrikto 1 oficialai įsakė dėl 60 Luzerne kasyklos angliakasių susilaikyt nuo darbo. Darbdaviai kaltinami už nesilaikymą algų išmokėjimo tvarkos.

PLYMOUTH

ŠVENTO KAZIMIERO PARAPIJOS PARTĖS SEKMINGOS

Kiekvieną sekmadienį, vakarais, parapijos svetainėj, įvyksta pramogos parapijos naudai.

Tos pramogos sekmingos ir jos tęsis dar ilgą laiką.

Rengėjų komitetui vadovauja parapijos klebonas kun. A. Sinkevičius, muz. P. J. Karašauskas ir visa eilė veiklių parapijonų.

Groblewskio
LIEPŲ BALSAMAS
Nuo KOSULIO ir GERKLĖS SKAUDĖJIMO
Kaina 35c. ir 50c.
GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa.

PARTY

SU VISOKIOMIS DOVANOMIS

Šv. Pranciškaus parapija, Miners Mills, Pa., Elks Home, 19 N. River St., Wilkes-Barre (šalė Sterling Hotel) sekmadienių vakarais. Duodamos geros durų ir šiaip įvairiausios brangios dovanos. Rengėjai prašo visus skaitlingai lankytis. Pradžia 8:30 val. vakare.

SUGAR NOTCH

LEONAS J. SINKEVIČIUS GAVO LAISNĮ

Leonas J. Sinkevičius, gyv. 753 Main St., Sugar Notch, sekmingai išlaikė kvotimus ir iš Pennsylvania steito gavo laidotuvių direktoriaus laisnį.

Naujas profesijonalas L. J. Sinkevičius 1931 metais užbaigė Sugar Notch high school. Graborystės mokslą ėjo McAllister School of Embalming, New Yorke. Praktikavosi prie graborių Kižių, Pittston, Pa.

Jis yra brolis mirusio dr. Antano Sinkevičiaus, giminaitis kun. A. Sinkevičiui ir kun. V. Šimkoniui.

L. J. Sinkevičius atidarė savo ofisą 753 Main St., Sugar Notch.

Naujam profesijonalui linkime geriausios kloties!

MIRĖ M. MIELDAŽIENĖ

Vasario 14 d. mirė Marė Mieldažienė, palaidota vasario 18 d. su bažnytinėm apeigom šv. Petro ir Povilo parapijos kapinėse.

Velionė buvo labai ramaus būdo. Paliko nuliūdime vyrą Vincą, 4 sūnus, 4 seseris ir 1 brolį.

Laidotuvėmis rūpinosi gerai žinomas graborius Kazys Liegus. Grabnešiai buvo Jurgis Nevulis, Motiejus Gilis, Baltrus Skučas, Jonas Kosulynas, Antanas Mikluišis, Juozas Rozel.

Ilsėkis Viešpaties ramybėj!

J. J. Nevulis

MIRĖ

A. a. Juozas Aksomaitis, gyv. 549 Main St., Sebastopol, po kelių mėnesių ligos mirė vasario 17-tą. Palaidotas vasario 20-tą Pittstono šv. Kazimiero parapijos kapuose. Paliko žmoną, tris sūnus, motiną, brolį ir tris seseris. Velionis jaunas būdamas atvyko iš Lietuvos.

A. a. Alicija Jonaitienė, 51 metų, gyv. 273 Maffett St., Plains, mirė vasario 17-tą Wyoming Valley Homeopathic ligoninėj. Palaidota penktadienį, vasario 19-tą iš Miners Mills šv. Pranciškaus bažnyčios parapijos kapuose.

A. a. Simonas Milavas, gyv. 1824 North Main Ave., Scranton, mirė vasario 20-tą, palaidotas vasario 24-tą šv. Juozapo parapijos kapuose. Paliko nuliūdime savo žmoną, dukterį, sūnų, brolį ir daug giminių.

LEGAL NOTICES

SHERIFF'S SALE

Friday, March 12, 1937.
At 10 A. M.

By virtue of a writ of Fi Fa No. 93, March Term, 1937, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County, to me directed, there will be exposed to public sale by vendue to the highest and best bidders, for cash, in Court Room No. 1, Court House, in the City of Wilkes-Barre, Luzerne County, Pennsylvania, on Friday, the 12th day of March, 1937, at ten o'clock in the forenoon of the said day, all the right, title and interest of the defendant in and to the following described lot, piece or parcel of land, viz:—

The surface of all that lot of land in the Borough of Ashley, Luzerne County, Pa. bounded and described as follows, to wit:

Beginning at a corner on Ashley Street, same being corner of land of Dr. A. T. Dougherty; thence along line of land of said Dr. A. F. Dougherty south 32 degrees West 63 feet to corner of land of Lulu C. Wells, North 50 degrees 2 minutes West, 9.91 feet to a corner; thence South 39 degrees 58 minutes West 20.71 feet to a corner; thence North 50 degrees 50 minutes West 44.33 feet to a corner on an alley; thence along the line of Said alley North 39 degrees 58 minutes East 83.8 feet to Ashley Street aforesaid; thence South 50 degrees 2 minutes East 45.5 feet to the place of beginning, improved with a two story frame dwelling, and a two story brick garage.

Seized and taken into execution at the suit of Home Owners Loan Corporation vs. Mrs. Edward S. (Catherine) Dougherty, and will be sold by

WILLIAM R. THOMAS,
Sheriff

JOHN T. MULHALL, Atty.

THIRD NATIONAL BANK & TRUST COMPANY IŠSIRINKO VIRŠININKUS

SCRANTON.—Third National Bank ir Trust Co. išsirinko priedinius viršininkus vykdymui savo užsibrėžtos programos; tuo pačiu laiku paskelbė, kad jie sumažina procentus už komercines paskolas.

Tarp paaukštintų randasi John Greiner, Jr., kuris išrinktas vice prezidento J. Elmer Williams asistentu; R. A. Chase iš kasieriaus asistento vietos paskirtas kasieriaus vieton, kurią iki šiol turėjo Mr. Greiner. Clara B. Whitmore vėl paskirta kasieriaus asistentu. Howard Plumley, trusto aficierius, ir H. E. Barthel taipgi paaukštinti.

Šis populiarus bankas teikia paskolas gero biznio vedėjams ir individualams, kurie turi galutinus planus paskolos gavimui.

Jie taip pat yra Federal Deposit Insurance Corporation nariais. Third National Bank ir Trust Company turi depozitorių skaičiuje daug svetimkalbių žmonių. Tai yra draugiškas bankas, kuris veltui teikia savo depozitoriams bile patarnavimą ir patarimus. Jei jums reik informacijų bankiniuose reikaluose, apie paskolas, investmentus, Real estate ir etc., šis bankas mielai jums suteiks. Tokiu banko patarnavimu publika yra patenkinta.

VANAGAIČIO DAINOS

1. MARGUČIO DAINOS (III dalis). 49 dainos išleistos mažos knygelės formate. Visos dainos linksmos, gražios ir tinka dainuoti kiekvienam suėjime. Kaina 25c.

2. DAINUOK. Pradžios mokykloms labai lengvutės dainelės. I ir II dalis. Tinka ne tik vaikučiams, bet ir paaugėjusiems. Kaina 50c.

3. MARGUČIO DAINOS (II dalis). 70 dainų su piano pritarimu. Kiekvienas, kuris moka bent kiek pianą skambinti, ras šioj knygoj sau malonumą. Lengvutės, komiškos ir patriotingos dainelės. Kaina $2.00.

Reikalaukite:

"GARSAS"
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

PER NAUJUS METUS LIETUVĄ PUOŠĖ ŽYDINTIEJI SODAI

Šiemet Lietuvoje žiema ne visai šalta. Prieš Kalėdas Kauno apylinkėse susprogo kai kurie krūmai ir karklai. Kauno gatvėse buvo matyti nemaža vaikų, nešiojančių parduoti išsprogusių karklų šakų. Prieš Naujus Metus Aleksoto šlaituose viena moteriškė rado pražydusių žibuoklių.

Apie nepaprastai šiltas žiemas užtinkame žinių kai kuriose kronikose ir kai kuriuose XI-XIII šimtmečių metraščiuose.

1185 metų žiema buvusi nepaprastai šilta. Lapkričio-gruodžio mėn. ūkininkai arė laukus. Per Kalėdas susprogę daug medžių. Už 4-5 mėnesių tais metais jau buvo nunokusių vaisių.

Kiek daugiau yra žinių užsilikę apie 1289—1290 metų žiemą. Gruodžio mėn. ūkininkai dar arė laukus ir laukuose dar ganė gyvulius. Kūčių dieną žaliavę krūmai, o per Naujus Metus pradėjo žydėti sodai. Per Trijų Karalių šventę Lietuvoje baltavo žydintieji sodai. Vaizdas buvo nepaprastai gražus. Vietoje sniego, baltavo žydintieji vaisiniai medžiai. Merginos ir moterys eidamos į bažnyčią buvo basos, o jų galvas puošę žydinčios alyvos ir kitos gėlės. Sausio mėn. ūkininkai arė laukus, o kovo mėn. prasidėjo šienapiūtė. Tačiau tais pačiais metais balandžio-gegužės mėn. gerokai pasnigo.

1289—1900 metais šilta žiema buvo palietusi Baltijos valstybes ir centrinę Europą.

Vytauto Didžioj viešpatavimo laikais (1420—1421 m.) Lietuvoje beveik žiemos nebuvo. Iki kovo mėn. pradžios nesnigo Šalčių nebuvo iki balandžio mėn. pradžios. Tačiau tais metais neužšalo ir ūkininkai rogėmis nesinaudojo. Nuo praeitojo amžiaus pradžios Lietuvoje buvo kelios šiltos žiemos. Ypač šilta buvusi 1824 metais. Nemunas užšalo tik 10 dienų, o tieš Birštonu, Alytum ir Gardinu ši upė visai neužšalusi. Tais metais lapkričio mėn. žydėjo medžiai. Ūkininkai arė laukus iki Naujų Metu.

Ir 1825 metais žiema buvusi šilta. Tada ūkininkai pradėjo kalbėti, kad Lietuvoje iš viso šaltų žiemų niekuomet nebūsią.

Pažymėtina, kad 1916 metais t. y. lygiai prieš 20 metu žiema Lietuvoje buvusi labai panaši į šiu metų žiemą. Tais metais Nemunas neužšalo net iki Naujųjų Metų. Iki gruodžio mėn. pabaigos nebuvo didesnių šalčių. Šilta žiema Lietuvoje buvo 1922 m. ir 1925 m.

Tačiau greta nepaprastai šiltu žiemų Lietuvoje buvo ir baisiai gilios ir šaltos žiemos. 1322 m. kronikininkas Albrechtas Francas mini, kad žiema buvusi tokia šalta, kad Vokietijos susisiekimas su Rygos miestu ėjęs jūromis. Tais metais jūra buvusi užšalusi net 7 savaites. Balt jos jūroje ant ledo važiuojantiems keleiviams iš Vokietijos į Rygą buvo pastatyti net viešbučiai. Anot kronikininko Franco Baltijos jūra tais metais buvusi užšalusi net iki Švedų žemės. Apie nepaprastai šaltą žiemą XIII amžiuje rašo senos kronikos. Tada vyskupas Albrechtas su didele kariuomene nužygiavęs iš Dauguvos iki net Aselio salos (Baltijos jūroje). Ir XVI-XVIII amžiaus Lietuvoje būta šaltų žiemų, tačiau apie jas smulkesnių žinių neturima. Nepaprastai šalta žiema buvusi 1812 m.; kaip prancūzo imperatoriaus Napoleono I armija per Lietuvą žygiavo į Rusiją tais metais mūsų žemėje sušalo tūkstančiai prancūzų karių. Baisiai šalta žiema buvusi ir 1830-31 m. Tada vyko lenkų sukilimas ir tiek rusų kazokai, tiek lenkų sukilėliai smarkiai kentė nuo nepaprastai gilios žiemos. Paskutinė šaltoji žiema buvusi 1929 metais. Tur būti, šią žiemą atmena visi Lietuvos ūkininkai.

Taigi greta šiltų žiemų Lietuvoje pasitaiko gilios ir šaltos žiemos. Nors iki Naujų Metu Lietuvoje žymesnių šalčių dar nebuvo, tačiau iš to negalima daryti išvados, kad iš viso šiemet Lietuvoje šilta žiema. Iki kovo mėn. pabaigos Lietuvoje dar gali būti stiprūs šalčiai ir gali užšalti ne tik mažesnės upės, bet ir Nemunas. TSB

PARSIDUODA NAMAS

Double Block, visi įtaisymai, 4 karu garažas; tinkama vieta dėl saliūno (beer garden), grosernės, mėsinyčios arba bile kokiam bizniui; 10 minučių į miestą; namas randasi geroj biznio sekcijoj. Daugiau informacijų teirautkitės pas MRS. S. DOBB, 38 Carey Ave., Wilkes-Barre, Pa.

NAUJENYBĖ--MUZIKOS MĖGĖJAMS

"GARSO" Administracija gavo didelį kiekį labai gražios muzikos—tai operetės "Lietuvaitės" dainos (žodžiai J. Steponaičio, muzika—J. Žilevičiaus):

SVEIKI DRŪTI—chorams
ŠOKIM, ŠOKIM—chorams
TATA DRATA—duetas (sopr. ir alto)
MEILŪS NAMELIAI—solo (soprano)
} 75¢

GAUJA BURDINGIERIŲ—solo (baritone)
EIČIAU RŪTŲ PASISKINTI—duetas (sopr. ir tenor.)
} 75¢

KUR MANO PANYTĖLE—chorams
ŽINAI MANO ŠIRDĮ—solo (tenor.)
SVEIKAS DRŪTAS—chorams
} 75¢

ELENUTĖ—solo (tenor)
AŠ IŠĖJAU PAGRYBAUTI—solo (tenor-baritone)
KAM TU UŽGAUNI—solo (tenor)
} 75¢

VEL SUSIRINKOM (chorams)
VAIKŠČIOJAU—chorams
OI MIEGOJAU—solo (tenor-baritone)
LAIME MAN—solo (soprano)
} 75¢

PAKLAUSYKIT JŪS ŽYDELIO (tenor)
PALEISIU DAINUŽĘ—duetas (sopr. ir alto)
GAILA, GAILA—duetas (sopr. ir alto)
} 75¢

RAMIAI MIEGOK—chorams
KAM UŽBERET ŽEMĖM—solo (tenor)
} 75¢

MEILĖ PASIPUOŠĖ—duetas (sopr. ir tenor)
UŽTRAUKIM, JAUNIME—chorams
} 75¢

CHORAMS DIDELĖ NUOLAIDA

Reikalaukite:

"GARSO" ADMINISTRACIJOJ
P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.